

УМОВЫ ПАПДІСКІ:
 На 1 вык 90 м.; на 3 м-цы—2 р. 60 м.;
 на 6 м-ца—5 р.; на 1 год—9 р. 75 м.
 Зьявіцца «зада»: апацыя—10 м., інаша-
 гародня—20 мп.
 Падпісчыкі абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. «Звязда»—г. Менск, Савецкая, 63,
 (трэці паверх) ад 9 гадз. раніцы да 3-х гадз. дня. У агульных гарадах—у адд.
 Бюл. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.
 РЕДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
 За радок нумарэні (пасля тэсту)—
 50 кап. Інашагародні—1 р.
 Пасля тэсту ў два разы даражэй,
 Пры шматрадовым друкаванні—оцідка
 па згодзе.
 Згодна вост. СНН ад 10 верасня 1924 г.
 барэцца зьверху тарыфу 10 проц. наддаду.

ЗВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту камуністычнае партыі (большавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантор
 1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дзён
 тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі
 — ад 12 да 2-00 гадзін дня. тэлефон
 № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня)
 ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
 Кіраўн. Г. Кантора
 Кантора абвестак падпісч. тэл. № 761.
 пятніца, 11 студзеня
 1929 г.
 № 8 (3116)
 Кашт асобнага нумару ўсгоды 5 кап.
 Год выданья дванаццаты.

**Прыняць рашучыя
загады па ачыстцы
насення**
 (Пошта-тэлеграма ўсім акр-
 выканкомам і райвыканком-
 мам)

Плянм вясенняй пасейнай кампаніі, зацверджаным Саўнаркомам 12 снежня, прадугледжана выкананьне акругамі ачысткі насеннага матар'ялу да пасеву ня менш 50 проц., калектыўнымі і савецкімі заспадаркамі на 100 проц. Аднаводнае заданьне акругам было дано Наркамземам лічэ ў кастрычніку 1928 г. з прапановай пачаць ачыстку збожжжа з 1-га лістапада. Да апошняга часу гэта праца ў раёнах лічэ не разгорнута. Катэгорычна прапануецца прыняць рашучыя загады да максымальнага разгортвання працы ў бліжэйшы час, арганізаўшы яе сталае кіраўніцтва і кантроль за выкананьнем заданья ачысткі збожжжа. Вінаватыя ва зрыў працы па ачыстцы збожжжа прыцягнуць да адказнасці.
 Старшыня СНК БССР
 М. ГАЛАДЗЕД.

**Мабілізаваць увесь
сельскі каапэрацыйны актыву**
 для правядзеньня хлебазабаватовак

МАСКВА. На паслядзённі калегіі Наркамгадло БССР быў заслуханы даклад намесніка Наркамгадло тав. Максімава, які абсьледваў ход хлебазабаватовак і работу транспарту па вывазу хлеба з галоўнейшых усходніх раёнаў—Сібіры, Казакстану, Башрэспублікі, Уралу і Паволжжа.

Дакладчык зазначыў, што галоўнай прычынай падзення хлебазабаватовак зьяўляецца пслабленне ўвагі да хлебазабаватовак з боку савецкага, партыйнага і хлебазабаватовага апарату. Намі на хлеб ус-

„Чаго сьпяшыць--да сяўбы далёка..“ Як жлобінскія і вульскія райпрацаўнікі „выконваюць“ дырэктывы партыі і ўраду

ЖЛОБІН. Закон савознага ўраду аб павышэньні ўраджайнасці яшчэ не ўсвядомлен як трэба мясцовымі працаўнікамі. Дырэктывы Наркамзему БССР, дадзеныя 26 кастрычніка аб ачыстцы насення, якая павінна была распачацца з 1-га лістапада, ляжаць без практычнага выкананья. Надбайны, чыста бюракратычныя адносіны Бабруйскага акраа, рабінных савецкіх нават і партыйных працаўнікоў да справы падняцця ўраджайнасці—прымушаюць нас сыгналізаваць аб непадрыхтаваным спаўнэньні (а можа быць і зрыве) вясенняй с.-гаспадарчай кампаніі ў раёне. Бабруйскі акрэмадзел дырэктыву НКЗБ аб ачыстцы насення надаслаў у Жлобінскі раён праз 51 дзень (17 снежня) пасля яе атрымання ў Менску. Ачыстка насення ў раёне, згодна слоў раённага агранома т. Раманенкі, быццам пача лася (?) 22-га снежня, а сапраўды-ж у вёсцы Нывы (Салонскі сельсавет) сцягне на наша запытаньне адказалі:—«Халеці-б чысьціць насенне—няма дзе, летась таксама ня чысьцілі, вэчна сем «сьмяцьдём». Агранома ня бачылі ў вочы тры гады».

Вось гэткае становішча мы бачым у такой вёсцы, якая налічвае 160 двароў, у якой ужо сёмы год ідзе барацьба паміж беднотай і заможнымі за земляўпарадкаваньне і якая знаходзіцца ў васьмі вярстох ад Жлобіну. Сельскоры з Папарнянскага сельсавету запэўнілі нас, што аб вясновай кампаніі ў іх нічога ня чуваць. Сакратар Салонскага сельсавету, жанчына, на наша запытаньне аб падрыхтоўцы да сяўбы неяк аж зьдзівілася: «У нас авычайна, рыхтуюцца да сяўбы вясной»—адказала яна.
 — У раёне намечана ачысьціць 110.000 пуд збожжжа, але наўрад ці будзе яно ачышчана,—казаў сумняваўчыся аграном Раманенка,—бо машыны старыя, сіты і барабаны у трыерах папсаваныя.
 А што-ж рабілі дагэтуль, чаму не адрамантавалі машыны?
 Ды што давіцца з такога становішча і «падцяваць» тых дзесяць аграномаў, якія стала працуюць у раёне, калі сакратар раённага камітэту партыі, во як разумею пастаўленыя партыяй і ўрадам задачы аб павышэньні ўраджайнасці:

— Да сяўбы яшчэ чатыры месяцы—паспеем!(?) Яшчэ няма дырэктывы акругома. Як коначым перавыбары саветаў—«нажмём» на пасеўкампанію...—гэтак адказаў сакратар на нашы запытаньні.
 Нам з гонарам паказалі плян вясновай пасеўкампаніі, але плян застаецца толькі кавалкам паперы.
 Мы даведаліся, што РВК мяркуе адпусьціць 1000 руб. грошы на с.-г. літаратуру, але... у спіс літаратуры лічацца «Сам себе агроном» «Коллективист», «Веднота» і інш., а беларускай с.-гаспадарчай літаратуры, у тым ліку і часопісі «Плуг», якая зьяўляецца больш карыснай для беларускае сельскае гаспадаркі—няма. Спіс беднаты, якім трэба дапамагчы ў вясновай пасеўкампаніі яшчэ не складзены.
 Сяляне шукаюць дапамогі. Аграномы капаюцца ў паперах Райкампартыі і РВК усё яшчэ «чакаюць» нейкіх дырэктыў «з цэнтру».
 *
 *
 «Чырвоная Полаччына» ад 9 студзеня зьяўляе старонку, прысьвечаную пытаньню ўзьяняцця ўра-

джайнасці. Асаблівай увагі заслужывае матар'ял аб працы акруговай аграмаічнай нарады. Газэта паведамляе, што пытаньне аб мерапрыемствах па ўзьяняцці ўраджайнасці выклікала зацікаўленьне спрэчкі. Праблема ўраджайнасці, як было відаць з нарады, цікавіць мясцовую аграмаію. Мы лічым патрэбным спыніцца на адным вельмі шкідным зьявішчы, аб якім расказвалі многія аграномы. Аказваецца, ёсьць такія райвыканкомы і сельсаветы, якія адносяцца да асноўнага мерапрыемства па павышэньні ўраджайнасці, ачысткі збожжжа з нячыванымі, напывапельскімі да гэтай справы адносінамі.
 У в. в. Хоціна і Вобалі, Вульскага раёну, напрыклад, асобы па ачыстцы збожжжа ўсё лета стаялі пад дажджом, а цяпер—пад сьнегам. Зраўнана, што такія асобы бяздзейнічаюць. На працягу году аграном некалькі разоў дабіваўся, каб Вульскі РВК выслухаў яго справазачу і даў належны кірунак у галіне аграпрацы, але дарма.
 Аднесьціся спакойна да гэтых фактаў ці ў якім разе немагчыма.

Хто-ж павінен і будзе кіраваць працай па ўзьяняцці сельскае гаспадаркі, калі не сельсавет і РВК? Якая другая, як ня гэтая справа зьяўляецца асноўнай для мясцовых органаў ўлады? Хто, як не яны павінны кіраваць і штурхаць агранома на ажыццяўленьне намечаных мерапрыемстваў?
 На жаль, вульскі аграном нічога не сказаў аб зацікаўленасці ў справе сельскае гаспадаркі мясцовых партыйных і грамадзкіх арганізацый. Аднак, налічча азначаных ужэ фактаў даволі гаворыць аб іх бяздзейнасці і незацікаўленасці ў справе ажыццяўленьня мер па ўзьяняцці сельскае гаспадаркі.
 Назваць паводзіны сельсаветаў і РВК няўважлівасьцю, як гэта робіць аграном, будзе грубай памылкай.
 Недапушчальна-злачынныя адносіны да першачарговай праблемы, высунутай партыяй у сельскай гаспадарцы—вось як трэба ахарактарызаваць паводзіны ўпамяненых сельсаветаў і Вульскага РВК. Л.

Аднаго поля ягады

КАРЛ КАУЦКІ: Дым ірэйсэраў для мяне салодкі і прыемны...

Як весці барацьбу з чаргамі

Попярэдняе разважваньне тавараў. Залосныя штаты

Напярэдадні польскага адказу СССР

Амерыканскі друк заяўляе, што супроць савецкай прапановы няма чаго супярэчыць Францыя ўсё больш падбухторвае Польшчу адмовіцца ад згоды з СССР

Выступленьне «ТАН» супроць савецкіх мірных прапановаў

ПАРЫЖ, 9. Друк заходня-эўрапейскіх імперыялістычных дзяржаў, асабліва Францыі, усё больш падбухторвае Польшчу адмовіцца ад савецкіх мірных прапановаў аб безадкладным ажыццяўленьні пакту Келёга. Орган французскага міштрства замежных спраў «Тан» у прысьвечаным гэтаму пытаньню перадавым артыкуле імкнецца папярэчыць кола высунутых газетай супярэчаньняў супроць савецкага праекту прапактоў. «Тан» заяўляе, што «інакшымі» прапановамі выходзяць ад Масквы, якая праследуе рэвалюцыйныя мэты, дык да іх трэба аднесьціся з вялікай асьцярогай і прыняць іх толькі пасля дакладнага высьвятленьня сапраўдных мэтаў гэтых прапановаў.

Польшча зьяўляецца адной з 14 дзяржаў, якія падпісалі пакт Келёга, а таму яна павінна знаёміць гэтыя дзяржавы з тэкстам таго прапактоў, які Польшча падпісала пры заключэньні згоды з СССР.

Нясур'езныя супярэчаньні румынскага і польскага друку

БЭРЛІН, 9. Нямецкі друк працягвае абмяркоўваць ноту Літвінава ў сьпірнячых танах і крытыкуе нясур'езныя супярэчаньні супроць савецкай прапановы з боку румынскага і польскага друку. Орган цяжкай прамысловасці «Рейнінг Вестфаліше Цейтунг» выказаецца супроць пункту нотанду Румыніі на ноту Літвінава. Па думцы газэты, з прапановы Літвінава відаць, што Румынія таксама можа далучыцца

Пасьля перавароту у Юга-Славіі

Сэрбская ваеншчына „наводзіць парадак“ пагрозы кьярню сьмерці за агітацыю супроць ўраду

ВЕНА, 9. З прычыны жорсткай пэнаўры весткі, якія паступаюць з Юга-Славіі, вельмі мізэрныя. Але і па гэтых вестках відаць, што ў краіне пасьля перавароту пануе адкрытая фашысцкая ваенная, дыктатура. Загідам ураду распущана партыя Радаіча. Распушчана таксама харвацкая партыя Франка. Анубыкаваны рад новых дэкрэтаў караля, якія поўнасьцю адмяняюць незалежнасьць судзьдзяў. Юга-славійскія падданія за акты-дзяржаўную дзейнасьць заграіцаю прасьледуюцца па закону аб абароне дзяржавы, стварэцца надзвычайны суд для тэрміновага разбору злачынстваў. Права канфіскацыі газэт на падставе дэкрэтаў пераходзіць ад суду да паліцыі.

рабочых арганізацый. У апошнія дні паліцыя зрабіла рад вобыскаў. Венская газэта «Рэйхпост» паведамляе, што юга-славійскі ўрад адкупіў буйнейшы харвацкі газетны канцэрн—«Друкарня». Такім чынам ўрад фактычна ўладае большай часткай сэрбскага друку. Добра асьвядомленыя венскія газэты падаюць, што Англія і Францыя яшчэ раней ведалі аб падрыхтоўцы перавароту ў Юга-Славіі. Самы пераварот адбыўся пры падтрыманьні Францыі, Англія, быццам зацікаўлена больш стрыманую пазыцыю. (ТАСС).

ВЕНА, 9. Як паведаміла газэта «Нэйз Фрэй Прэс», на вуліцах Бельграду расклеены загады новага ўраду.

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР, якая прынята на юбілейнай (IV) сэсіі VIII скліканья

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Беларускае ССР, сабраўшыся ў пазачасны дзень дэсацігодзьдзя абвешчэньня ўлады саветаў на Беларусі, ад імя рабочых і сялян пасылае сваё гарачае прывітаньне штабу большавізма на Беларусі—Цэнтральному Камітэту Камуністычнае Партыі (большавікоў) Беларусі.
 Незалежнасьць і волянае нацыянальнае разьвіцьцё Савецкай Беларусі, самы факт утварэньня Беларускае ССР неразрывна зьвязаны з работай і барацьбой большавіцкай партыі. Роўна дзесяць год таму назад на сваім першым зьездзе камуністычная партыя Беларусі сказала першыя вялікія словы аб волнай, незалежнай, Савецкай Сацыялістычнай Беларусі. Ад тэй пары праз ўсе іспыты вайны, акупацыі, белабандыцкіх налётаў і паўстаньяў Камуністычная партыя Беларусі стаяла і стаіць на чале абароны маладой рэспублікі, на чале сацыялістычнага, гаспадарчага і культурнага будаўніцтва ў нашай эруйнаванай, адсталай краіне.

Юбілейная сэсія Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР, падлічышы вынікі гэтай вялікай барацьбы і работы ў культурным і гаспадарчым будаўніцтве за дзесяць год дыктатуры пралетарыату Беларусі, канстатуе аграмаднае прасоўваньне ўперад ва ўсіх, без выключэньня, галінах.
 Сэсія Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту заяўляе, што ўсе гэтыя посьпехі савецкай ўлады на Беларусі сталі маглівымі толькі дзякуючы таму, што наша камуністычная партыя, зьяўляючыся атрадам магутнай УсеКП(б), ішла па верным ланіцкім шляху, праводзіла сапраўды большавіцкую палітыку, сапраўды пралетарскую лінію, ажыццяўляла моцны саюз рабочае клясы з сялянствам—паруку канчатковае перамогі дыктатуры пралетарыату.
 У новае дзесяцігодзьдзе мы ўступаем ва ўмовах ўзрослых цяжкасьцяў, ва ўмовах абстрактнага кіласвае барацьбы, якія зьяўляюцца вынікам нашага нячыванага сацыялістычнага ўзросту.

Сэсія запэўняе ЦК КП(б)Б, што рабочых і сялян Беларусі гэтыя цяжкасьці не палохаюць. Не для гэтага былі праліты рэкі рабоча-сялянскай крыві, не для гэтага мы так упарта будавалі гэтыя дзесяць гадоў, каб у сучасны момант адступіць перад цяжкасьцямі.
 Сэсія Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту ўпэўняе, што пад старым і цьвёрдым кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б ўсе гэтыя цяжкасьці будуць таксама з посьпехам пераможаны, як і тыя, непамерна найбольш сур'езныя, якія стаялі перад партыяй і намі дзесяць год таму назад.
 Няхай жывуць большавіні Беларусі!

Няхай жыве Цэнтральны Камітэт Камуністычнай Партыі (большавікоў) Беларусі—кіраўнік працоўных мас Беларусі ў іх барацьбе за пэўнасьць сацыялізму!

товал з'являюцца паслабленне увагі да хлебазагатоўчай працы з боку саветскай, партыйнага і хлебазагатоўчага апаратаў. Цяжкі на хлеб усюды задавальваюць сялянства.

Тав. Мансімаў пічыць, што хлебныя пішні знаходзяцца на тэрыторыі купальні гаспадаркаў, але ў значнай частцы сярэдняціх гаспадарак.

У выніку спрэчак па дакладу тав. Максімава калегія канстатавала магчымасць павялічэння хлебазагатоўчай працы на 28-29 год амаль на ўсіх усходніх раёнах. Калегія прызнала патрэбным павялічыць гатовы хлебазагатоўчы плян па сярэдня-волскай вобласці на 131,8 тысяч тон, па ніжня-волскай—на 49,2 тысячы тон, па Башкірыі—на 82 тысячы тон, па Уралу—на 114,8 тысяч тон і г. д. (ТАСС).

МАСКВА. Аб'яднаны пленум праўдзельнага Цэнтрсаюза ССР і РСФСР, які гэтымі днямі адбыўся ў Маскве, у рэзалюцыі па пытанні аб хлебазагатоўках прапанаваў бездзякладна мабілізаваць увесь сельскі кааперацыйны актыў для правядзення хлебазагатоўак.

Пленум прапанаваў тэрмінова развірастаць загатоўкі паміж ізавай спажывецкай кааперацыяй. Павінны быць заключаны спецыяльны дагаворы з кожным спажывецкім таварыствам на пэўную колькасць хлеба, згодна развёрсткі. За невыкананне гэтых дагавораў праўдзельны спажывецкіх таварыстваў будуць прыцягнуты да адказнасці. У ліку мерапрыстваў па фінансаванні капітальнага будаўніцтва спажывецкай кааперацыі пленум высювае пытанне аб спецыяльнай кааперацыйнай пазыцы і самаабкладанні пайшчыкаў. (ТАСС).

Тав. Сахаці адмовіўся ад дэпутацкага мандату

ВАРШАВА, 9. Выданы польскім соймам суду камуністычны дэпутат Сахаці, які ўцёк за граніцу, паведаміў старшыню сойму, што ён адмаўляецца ад дэпутацкага мандату. Адным з бліжэйшых кандыдатаў з'яўляецца украінскі дэпутат сойму мінулага скіпу—Скр'па. (ТАСС).

„Кур'ер Віленскі“ патрабуе перагляду справы Беларускае Грамады

ВАРШАВА, 9. Як ужо паведамлялася, орган пісудчыкаў «Глос Правды» выступіў у абвінавачанні супроць вышаўшага ў адстаўку міністра юстыцыі Мейштвіча. «Глос Правды» абвінавачваў Мейштвіча ў тым, што ён па прычынах асабістага і маемаснага характару, а таксама на падставе сваіх клясавых пераконанняў інспіраваў працэс Беларускай Грамады. Орган пісудчыкаў, які выдаецца ў Вільні, «Кур'ер Віленскі» таксама выступіў супроць Мейштвіча і патрабуе перагляду справы Беларускае Грамады. Як паведаваў у савакіў адбудзецца разгляд справы Грамады ў аспецыяльным судзе.

Святая новага альфабэту ў Канстантынопалі

КАНСТАНТЫНОПаль, 9. У Канстантынопалі з вялікім уздымам прайшло «святая новага альфабэту», арганізаванае ў з'вязку з адчыненнем нацыянальных школ для навучання насельніцтва новаму альфабэту. Адкрыта 1.200 нацыянальных школ, у якія заісцілася 50 тысяч чалавек. На працягу аднаго году ўсё насельніцтва Канстантынопаля павінна быць навучана пісьменнасці па новым альфабэце. (ТАСС).

Папярэднія разважаныя тавараў. Запасныя штаты продаўцоў і касірш. Прымацываныя пайшчыкаў да пэўных крам.

МАСКВА, 9. Папярэды пленум прэздыумаў Усерасійскіх ССР і РСФСР удзельнічаў шмат увагі пытанню аб барацьбе з чаргамі. Пленум прапанаваў увесці ў магазінах папярэднія разважаныя тавараў. Прызнала неабходным арганізаваць продаж тавараў ва ўзброеных магазінах у падсобных ларках, палатках, якія знаходзяцца поруч з магазінамі. Гандаль у нядзельныя і святотыныя дні, а таксама ў вятэрыя гадзіны, па думцы пленуму, павінен быць максімальна пашыраны. У буйных рабочых кааперацыйных павінны быць тэрмінова арганізаваны запасныя штаты продаўцоў і касірш. Павінен быць арганізаван папярэдні продаж абаніентаў на вопуск хлеба, булак, малака, газы, мяса і іншых тавараў штодзённага попыту. Пленум прызнаў неабходным увесці талёны пэўнага пры размеркаванні дэфіцытных тавараў, каб стварыць у рабочага спажывца ўпэўненасць у магчымасць атрымання тавараў у любы час. Для атрымання недастатковых харчовых прадуктаў усе пайшчыкі павінны быць прымацаваны да пэўных крам. (ТАСС).

Вялізны поспех дакладаў нямецкіх вучоных у Маскве

МАСКВА, 9-га студзеня ў аўдыторыях першага МДУ адбыліся першыя даклады нямецкіх вучоных-удзельнікаў «тыдню нямецкай тэхнікі». Усе даклады прайшлі з вялікім поспехам. Асаблівы нальгу слухачоў выклікаў даклад праф. Матчоса аб гісторыі тэхнікі. Самая вялікая з аўдыторыі універсітэту не змясціла ўсіх жадаўшых паслухаць гэты даклад. Такі-ж малюнак наглядзеўся і на дакладзе праф. Франца Фішара аб сухой перагонцы пры нізкіх тэмпературах.

Мячэці і царквы пад школы і культурна-асветныя ўстановы

БАКУ, 8. На агульна-гарадзкім сходзе дэлегатаў і хатніх работніц ухвалена пастанова выклікаць на сабораўніцтва жандэлегатаў Тыфілісу на лепшае правядзенне кампаніі сярод жанчын. Паведамленыя з паведаў адзначаюць рост удзелу выбаршчыкаў на сходах, які даходзіць да 95 проц.; процант удзелу мужчын ўсюды амаль што падвоіўся, а жанчын патроіўся. У часе справядлівай кампаніі сельскімі сходамі ўхвалены рашэнні аб зачыненні 72 мячэці і 6 царквоў. Зачыненыя мячэці перададаны пад школы і культурна-асветныя ўстановы. Побач з узрастаючым рухам зачыненні мячэцяў, у паведаў наглядзеўца выпадкі публічных пакаянняў, выступленняў мул, якія з'яўляюць з сябе «святості» і адмаўляюцца ад далейшага служэння культуры.

Калектыўная задача хлеба сялянамі

НОВАСІБІРСК, 9. Бяднякі і сярэднякі Таймазаўскай аругі арганізавалі чырвоны абов з хлебаў у 1.000 вазоў. Калектыўна здана 250 тон хлеба.

ты, дык да іх трэба аднесціся з вялікай асцярожнасцю і прыняць іх праблему погляду на іх. Права канфіскацыі гэтых на падставе декрэтаў пераходзіць ад суду да паліцыі.

Па атрыманых у Вене апошніх вестках, радыяныя члены партыі Радаіча абвінавачваюць лідэраў партыі, у асабіласці Мачэка, у лютым здрадніцтва, але з прычыны паўночнага тэрору гэтыя абвінавачанні не знаходзяць водгукі ў друку.

Новыя мерапрыствы, якія праводзяцца дыктатурай, накіраваны ў першую чаргу супроць левага крыла Загрэбскай апазіцыі і супроць

«Праўда»,—піша далей газета.— СССР гатоў паўтарыць прапановы балтыцкім дзяржавам у выпадку падпісання імі пакту Калёга і дапускае далучэнне да пратаколу Румыніі, але з боку Польшчы было б вельмі неасцярожным падпісаць пратакол без Румыніі і балтыцкіх краін. Польшча не павінна адказваць Маскве рапай, чым ня будзе дасягнута поўная згода з Румыніяй». (ТАСС).

СССР—ПЕРШАЯ ДЗЯРЖАВА, ЯКАЯ ІМКНЕЦА АЖЫЦЦЭВІЦЬ ПАКТ КЭЛЁГА

НЬЮ-ЁРК, 9. Зусім інкашпачнівае ноту Літвінава амерыканскі друк. Так, газета «Вінінг Тэлеграм» у перадавай папярэдняй наладзе змест ноты т. Літвінава Польшчы з прапановай ажыццэвіць пакт Калёга. Газета падкрэслівае, што СССР з'яўляецца першай дзяржавай, якая імкнецца ажыццэвіць пакт Калёга на справе.

Газета «Вашынгтон Стар», камп'ютуючы ў перадавай ноту Літвінава, піша:

«СССР прапанаваў ператварыць пакт Калёга з дыскусыйнай тэмы ў сапраўднасць. Супроць савецкай прапановы, якая з'яўляецца чыста практычным пачынаннем, супярэчыць няма чаго». (ТАСС).

НАРАДА ў БЭЛЬВЭДЭРЫ

ВАРШАВА, 9. У Бэльвэдэры адбылася нарада з удзелам Пілсудскага, міністра замежных спраў Балекага, таварыша міністра Высоцкага і польскага пасланніка ў Маскве Патэка. На нарадзе абмяркоўвалася пытанне аб адказе на савецкую прапанову. (ТАСС).

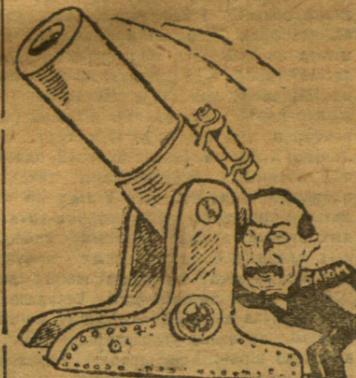
ЗМЕСТ ПОЛЬСКАГА АДКАЗУ

ВАРШАВА, 9. Як паведавае газета «Гайнт», у сваім адказе на ноту Літвінава польскі ўрад не адхіліў савецкай прапановы. У адказе будзе выказана гатоўнасць зрабіць усё, каб пакт Калёга быў праведзены ў жыццё. Але будзе адзначана, што

Наступленне аўганскіх урадавых войск працягваецца пасьпяхова

КАБУЛ, 8. Наступленне аўганскіх урадавых войск у Чарыкарскай даліне працягваецца пасьпяхова. Калёна, якая пасоўвалася ад Тагману ўздоўж Тагманскага хрэбту, дасягнула Шакар Дара, дзе ўступіла ў бой з супраціўцамі. На галоўным напрамку—Чарыкарскай дарозе, войскі, ачысціўшы ад махаджэнаў рэліе перавальчыку Саір-Хана, прасунуліся да Кела-Мурад-Бэкі, пачаўшы бой за аўладанне гэтым пунктам. На пэўным усходзе ад Кабулу атрад супраціўніка, зрабіўшы абыходны рух, аўладзеўшы вышынямі, якія пануюць над старым аэрадромам, але потым быў адтуль адкінуты.

У Кабул на дапамогу ўраду працягаюць прыбываць новыя войскі і мабілізаваныя з розных мясцовасцяў, у тым ліку з Хэзарэджату і Кандагару. Настрой прыбываючых добры.

БЛЮМ: Я лічу лепшым мір разгледжваць узброеным вокам—ляскі відней.

НА ФРОНЦЕ БАРАЦЬБЫ З КАПІТАЛАМ

АРГАНІЗАЦЫЯ ХАРЧОВАЙ ДАПАМОГІ БАСТУЮЧЫМ ФРАНЦУСКІМ ГАРНЯКАМ

ПАРЫЖ, 9. Забастоўка французскіх гарнякоў працякае з вялікім адзінадушсям. У сабейнах Луары і Гар забастовачны камітэты прыступілі да арганізацыі харчовай дапамогі бастуючым. Камуністычныя муніцыпалітэты ў дэпартаманце Луары паведамілі забастовачным камітэтам аб сваёй гатоўнасці падтрымаць бастуючых. Друк сацыялістаў, які дагэтуль маўчаў аб забастоўцы, толькі сёння ўпершыню выказваецца аб руху гарнякоў на поўдні Францыі. Але ні орган сацыялістаў «Популар», ні орган рэфармісцкай (згодніцкай) фэдэрацыі працы «Пэпль»—ня выказваюцца адкрыта аб тым, ці патрэбна працягваць забастоўку, ці не, а абмяжоўваюцца рэзкімі нападзі на унітарыў (рэвалюцыйная частка прафэсійнальнага руху), абвінавачваючы іх у арганізацыі забастоўкі ў палітычных мэтах. (ТАСС).

ДЭМАНСТРАЦЫІ БЕСПРАЦОЎНЫХ У НЯМЕЧЫНЕ

БЭРЛІН, 9. За апошнія тыдні ў Нямеччыне значна павялічыўся лік беспрацоўных, які ўжо дасягае 1.300.000 чалавек. Становіцца беспрацоўных у з'вязку з суровай зімой—нафта чарнае. У Эсэнэ некалькі тысяч беспрацоўных арганізавалі дэманстрацыйную працэсію да ратушы. Дэманстрацыя была разгнаная паліцыяй. У Франкфурце на Майне беспрацоўныя занялі ў ратушы галерэй залі пасяджэнняў. Перад ратушай былі распаложаны атрады паліцыі, што выклікала рэзкі пратэст з боку камуністычнай францыі. Пасля адхілення камуністычнай прапановы аб аказанні дапамогі беспрацоўным на галерэй падняўся вялікі шум. Прысутныя на галерэй беспрацоўныя і камуністычныя дэпутаты пачалі сьпяваць «Інтэрнацыяналь». Выключаны на некалькі пасяджэнняў камуністычны гласны Ашэнбрэнэр быў выведзены з залі паліцыяй. (ТАСС).

ВЕНА, 9. Як паведамляе газета «Нэйс Фрэй Прэс», на вуліцах Бельграду расклеены загады новага ўрада, якія пагражаюць карай сьмерцю або 20-гадовым знявольнем усім рэдактарам і пісьменьнікам, якія будуць выступаць у друку супроць новага ўрада, а таксама ўсім асобам, што будуць агітаваць супроць сучаснага ладу, ўсім членам камуністычнае партыі і анархістам. («Момэнт»).

Нямецкі друк аб савецка-нямецкім супрацоўніцтве

БЭРЛІН, 10. «Дэйчэ Тагес Цейтунг», камп'ютуючы прамовы, сказаныя пры ўручэнні вырцельных грамад нямецкім паслом у СССР фон Дыркенам, піша:

«Той друк нейтральных дзяржаў, які ў якасці шчытаносца французскай прапаганды старанна сачыць за адданасцю Нямеччыны лэкарніскаму дагавору, наракае і заўдае, што Нямеччына не павінна была заставацца няўдзячна лэкарніскай палітыкі, бо новай Антанце трэба выступіць падвойным фронтам супроць СССР і ПАЗІІ.

Уступленне ў выкананне абавязкаў нямецкага пасла ў Маскве, у часе якога з абодвух бакоў з надзвычайнаю яснасцю было падкрэслена, што Ранаальскі дагавор прадаўвае заставацца трывалай і неахіснай асновай савецка-нямецкіх адносін, прадстаўляе сабою выразны адказ на гэтыя дзудушыя спакушаючыя завы, якім ні ў якім выпадку нельга надаваць сур'езнага значэння.

З'яўляецца ўстаноўленым фактам, што Масква мае для Нямеччыны заўсёды аднолькавае значэнне і яна гэтае значэнне захаввае. Хто спадзяецца, што Нямеччына калі-небудзь абмяжыць вялізарны перавагі прыяцельскага нейтралітэту, які гарантуе Ранаальскі дагавор, на авантуру ўдзелу ў Антанце пад англійска-французскім камандаваннем, той ня ведае вопыту, які атрымала Нямеччына з свайго географічнага палажэння на працягу двухсотгадовай гісторыі».

Сьнежныя завалы і гуртаны ў Эўропе

ПАРЫЖ, 8. Па ўсёй Заходняй і часткова па Паўднёвай Эўропе за апошні тыдзень гуранася хваля сьнежных завал і прагагану. З прычыны вялізнага шторму ў Міжземным моры загінуў французскі парох «Малакоф». З персаналу ў 71 чалавек выратавана толькі 6. У часе катастрофы з парохом увесь персанал спяў. Парох загінуў у працягу 7 хвілін. («Фолкс-Цейтунг»).

БЭЛГРАД, 8. Па ўсёй Юга-Славій бунту сьнежная завал, якая наслася шмат страт. У Славеніі з прычыны завалі спыніўся ўвесь чыгуначны рух. («Фолкс-Цейтунг»).

МАДРЫД, 7. Па ўсёй Гішпаніі наступілі надта вялікія марозы, асабліва ў правінцыях Каталонія і Валенсія. Мароз дасягае 18 градусаў. У Валенсіі некалькі цяжкіх застралі ў сьнігу. Шмат месца з прычыны сьнежных завалі адрэзана ад усёго свету. («Фолкс-Цейтунг»).

РЫМ, 8. Па ўсёй Усходняй Італіі ўжо 3 дні лютае сьнежнае завіруха. У шмат месцаў спыніўся чыгуначны рух. Фіуме амаль што адрэзана ад усёй Італіі. Сьнег выпаў глыбіняй у 1 метр і 20 сантыметраў. Рэкі выйшлі з берагоў і заталілі шмат вёсак у паблізу Піям. («Фолкс-Цейтунг»).

Пагроза ўрадавага крызісу ва Францыі

ПАРЫЖ, 9. Пагроза ўрадавага крызісу ва Францыі становіцца ўсё больш рэальнай. Рашэнне радыкалаў згуртавана выступіць супроць цяперашняга складу ўраду, незалежна ад зместу дэкларацыі ўраду, ацэньваюцца ў палітычных колах, як магчымасць адкрытага ўрадавага

Адзін з многіх сацыялістаў, які не без цара ў галаве.

Крызіс. Ліцаць малапраўдападобны, каб Пуанкарэ застаўся ў ўладзі, атрымаўшы вялікую і выключна правую большасць у палатце дэпутатаў.

Правы друк рэзка нападае на радыкалаў і ня ўтойвае свайго непакую за лёс ураду Пуанкарэ. Непакоей правых колаў узмоцніўся ў з'вязку з рашэннем радыкалаў звязаць сваіх дэпутатаў фракцыянай дысцыплінай пры галасаванні ў палатце. Гэтым рушацца надзеі на тое, што правае крыло радыкалаў, якое неаднокраць падтрымлівала Пуанкарэ, і на гэты раз будзе галасаваль за яго ўрад.

Орган кампартыі «Юманітэ» падкрэслівае, што ўрадавы крызіс ня будзе вычарпаны тым ці іншым вынікам галасавання, бо сучасны кабінэт асуджаны. «Юманітэ» выкрывае ролю сацыялістаў, якія разлічваюць дабіцца ўдзелу ў адной з магчымых урадавых камбінацыі.

Камуністычная партыя, — піша «Юманітэ»,—якая ведае, што пры любым складзе буржуазнага ўраду палітыка рэанцыі, капіталістычнай рацыяналізацыі і падрыхтоўкі вайны будзе працягвацца, застаецца ў банку ад барацьбы пасобных груп буржуазіі і цвёрда стаіць на сваёй плячэфарме—«кляса супроць клясы». (ТАСС).

«Нэйс Фрэй Прэс», на вуліцах Бельграду расклеены загады новага ўрада, якія пагражаюць карай сьмерцю або 20-гадовым знявольнем усім рэдактарам і пісьменьнікам, якія будуць выступаць у друку супроць новага ўрада, а таксама ўсім асобам, што будуць агітаваць супроць сучаснага ладу, ўсім членам камуністычнае партыі і анархістам. («Момэнт»).

У фашысцкай Польшчы

ПАЗЫКА !!! КВАТЭРНАЕ БУДАЎНІЦТВА

ВІЛЬНЯ, 9. Міністэрства фінансаў падало ў сойм праект выпуску ўдзельнае пазыкі на кватэрнае будаўніцтва ў суме 100 млн. злотых (22 млн. рублёў). («Кур. Віл.»)

Выпусчэнне пазыкі выклікала хронічным кватэрным крызісам і вельмі павольным тэмпам будаўніцтва ў гарадох Польшчы. Аднак сума пазыкі значна мала, каб прыкметна падштурхнуць новае будаўніцтва. Выпусціць-жа вялікую пазыку на ўнутраным польскім рынку няма магчымасці з прычыны яе вялізнае ёмістасці.

Галадоўнае палітвязьніцтва

ВАРШАВА, 5. У Бяжэанскай турме пачаў галадоўку 17 палітвязьняў-украінцаў. У Мысловіцкай турме галадоўку 15 камуністаў у знак пратэсту супроць засаджэння ў кардэр аднаго з палітвязьняў. («Роб.»).

Пікідацы забастоўкі трамвайшчыкаў

ВАРШАВА, 4. Забастоўка трамвайшчыкаў у Катовіцах з'яўлялася павялічыць зарплату мінімум на 6 проц. і не звальняць нікога са службы ў сувязі з забастоўкай. («Роб.»).

Забойства на мітынг

ВАРШАВА, 5. На мітынгу Паалей-Цыёну ў Цехавоўцы з'явілася група палітычных працаўнікоў партыі і прабавала сарваць мітынг. У часе бойкі адзін са зрывацеляў быў забіты. («Роб.»).

Палітычнае забойства

ВАРШАВА, 4. У Петракове, у будынку магістрату, служачы магістрату В. Кайдзініскі, арганізатар аддзялення адкалоўшайся ад ППС групы Явароўскага ў Петракове забіў другога служачага магістрату пэпэсаўца Т. Яшкоўскага. Забойства мае палітычны характар. («Роб.»).

ГРЫН (старшыня амерыканскай фэдэрацыі працы): Для чаго мне «Напітал» Маркса, калі ў мяне ў руках гэты капітал...

За выразную лінію партыі ў практычнай рабоце кожнае ячэйкі, кожнага камуністага

Калі шырокія партыйныя масы ўразумеюць, што асноўнай ідэяй правага ўхілу зьяўляецца ідэя супрацоўніцтва з капіталістычнымі элементамі, тады ў партыі ня будзе прыхільнікаў правага ўхілу

Канкрэтныя насіцелі правага ўхілу

У нас правага ўхілу няма

«Ды дзе-ж у нас права ўхілу? Дазвольце, навошта-ж такі паклён на нашу партарганізацыю?»—хвалілася некаторыя актывісты на сходзе райпартактыву Круглянскай арганізацыі (Арш. акр.) калі сакратар райкому заявіў аб барацьбе з правам ухілам не наогул, а іменна ў сваёй арганізацыі. Два актывісты адмовіліся галасаваць за адпаведны пункт рэзалюцыі, які гаварыў аб барацьбе з правам ухілам. Зразумела, гэсім не абавязкова, каб абсалютна ў кожнай арганізацыі былі правыя ўкладніцы. З гэтага пункту погляду можна было б, бадай, згадзіцца з тав. Чарэпка—загалтыкам Круглянскага райза, які катэгорычна адмаўляў няўласна права ўхілу ў Круглянскай арганізацыі і ўтрымліваўся ад галасавання адпаведнага пункту рэзалюцыі. Але на жаль фактычнае становішча рэчаў у Круглянскім раёне не дазваляе згадзіцца з тав. Чарэпка. З прычыны таго, што ён вельмі актыўна адмаўляўся ад правага ўхілу, паглядзім у першую чаргу, ці ўсё добра ў яго «уласнай установе».

Дырэктыва аб земляўпарадкаванні праводзіцца добра

Райком у сваёй справаздачы да апошняй партканферэнцыі на падставе матэрыялаў РВК (а ў РВК гэтыя матэрыялы складалі, треба перанавіць той жа тав. Чарэпка) пісаў: «Дырэктыва аб формах земляўпарадкавання праводзіцца добра ў жыццё... у большасці ўстанаўлююцца паселі і калгасы, гэсім пачынае мецца займае хутарская сістэма (2 проц.)». Так напісана ў справаздачы. А што ёсць у сапраўдзасці?

У першыя гады пасля рэвалюцыі хутарская сістэма ў раёне складала 6,37 проц. на ўсім земляўпарадкаванні. А за апошнія гады намічалася агуім выдзіненая тэндэнцыя росту хутары: Напрыклад: у 1925-1926 г. хутары займалі—0,51 проц., у 26-27 г.—8,5 проц., у 27-28 г. па сконачных справах—21,23 проц. Сянь і вер пасыя гэтага тав. Чарэпку, што лініі 15-га партзьедаў у зямельным пытанні ў іх праводзіцца правільна.

Ці восьмем абразку непрацоўных гаспадарак. Па раёне іх налічваецца 55. Да гэтага часу абравак зроблена голькі ў 30 гаспадарках, пры чым у 1928 г. абравак толькі 7 гаспадарак. Тэ-ж з арэндай зямлі. РВК і сельсаветы агуім на ўлічваюць працэсаў арондных адносін, асабліва адначу ў аронду «испол», слаба кантралююцца змест арондных дагавораў пры іх рэгістрацыі, а таму бываюць вымаккі куплі-продажу зямлі пад відам аронды.

А як работа з беднатай

Пры праверцы выявілася, што як

рацтва, амаль забыты рабочыя саўгасу, адсутнічае масавая работа сярод члену калгасаў.

«Дапаможам кулаку—ён дапамагае беднаце»

У арганізацыі наглядаецца сувязь пасобных партыйцаў з кулацтвам. Пры дапамозе бюро Цяперынскай ячэйкі спажывацка-апаэрацыя ў самы напружаны момант у хлебазабеспячэннем выдала аднаму кулаку 12 п. хлеба. Член партыі гэтай жа ячэйкі Цімаховіч (старшыня сельсавету) на сходзе ячэйкі па дакладу аб рабоце з беднатай кажа:

— У нашым сельсавете кулакі таксама аказваюць значную дапамогу беднаце, даюць ёй на паніжанай цане вытворцаў для зучкі і г. д. Цяперынская ячэйка прыняла ў партыю былога рабіна, а сярод рабочых саўгасу ніякай работы на ўлігненні ў партыю не выдэ. Пасобныя члены ячэйкі п'януць, маюць сувязь з кулацтвам, адным словам замазваюць клясавую барацьбу ў вёсцы.

Значная частка камуністы-сялян у раённай арганізацыі адмоўна адносіцца да калектывізацыі сваіх гаспадарак.

А вось як праводзіцца ў жыццё дырэктывы партыі аб дапамозе беднаце з боку саўгасу. Заг. саўгасам «Цяперына» на запытанне, каму аказвалася дапамога машынамі, адказвае—усім, хто звяртаўся да нас.

У выніку жніўня саўгасу тры дні працавала баспадатна кулаку, быў старшыня земскай управы, які мае хутар у 20 дзесяці зямлі.

Так некаторымі працаўнікамі Круглянскага раёну ажыццяўляўся лезун: «дапаможам кулаку—ён дапамагае нам».

Дзе шукаць прычыны?

Колькасць фактаў скажэння клясавай лініі па Круглянскім раёне можна павялічыць. Але і паданых намі прыкладаў, бадай, досыць.

Дзе-ж шукаць карэны скажэння клясавай лініі? У вывадах па аб'яўдванні Круглянскай арганізацыі гаворыцца: партарганізацыя вясмечана веравінай сярэднякоў, удзельная вага якіх у складзе партарганізацыі вышэй, чым у масе насельніцтва, пры агуім невыстарчальнай батрачка-бядняцкай праслойцы ў арганізацыі.

З другога боку адзначаецца засмечанасць складу раённых працоўнікоў зможна-кулацкімі элементамі. Старшыня РВК мае 18 дзесяцін зямлі, вясной у часе недахопу хлеба сям'я яго прадавала хлеб беднаце па 8 руб. нуд. Ён груба абыходзіцца з наведвальнікамі.

Райаграном мае радам з братам 40 дзесяці зямлі, плаціць падатку 800 рублёў, карыстаецца наймай працаўнікаў.

Нарада інфарматараў парт'ячэек (Барысаў)

Ня гледзячы на тое, што за 2 месяцы да склікання нарады інфарматараў было праведзена ўсім парт'ячэйкам вылучыць інфарматараў і разаслана палажэнне аб ячэйкавых інфарматараў, усе ўказаныя аб іх працы—паведальныя аб скліканні нарады інфарматараў выклікала здзіўленне значнага ліку сакратараў ячэек. Інфарматары? Адкуль? якія? Хто іх вылучае? Што яны павінны рабіць? Гэтыя пытанні сыгналіся ў райком.

Усё гэта паказвае, што значэння партыйнай інфармацыі большасць парт'ячэек яшчэ не зразумелі. Гэта адбілася і на ўдні таварышоў на нараду. Толькі інфарматары назовы ячэек прышлі на нараду, у астатніх іх нават не вылучалі.

Ня гледзячы на малы лік удзельнікаў (14 чал.), нарада прайшла добра.

Па дакладу аб значэнні ячэйкавай інфармацыі разгарнуліся жывыя спрэчкі. Удзельнікі нарады казалі:—Інфарматары ня могуць выкаваць усяго таго, што паказана ў палажэнні. На першы час треба абмежаваць працу ячэйкавага інфарматара толькі радам найбольш важных грунтоўных пытанняў. Треба ад гаркому і ячэек атрымаць канкрэтныя заданні на працягу бліжэйшага часу, апрача гэтых заданняў патрэбна інфарматару інфармаваць ячэйку і гарком аб тых пасобных бальчых зьявішчах, якія наглядваюцца ў некаторых прадпрыемствах.—Інфармаваць толькі талі, якіх будзе зацікаўляць у працы, калі па матэрыялы інфарматара будзе хутка рэагаваць.

Пункт палажэння аб разгрузцы інфарматара ад усіх іншых абавязкаў, ніводная з парт'ячэек ня выконвае, бо гэта цяжка правесці, треба хоць часткова разгрузіць інфарматара ад іншых абавязкаў.

Нарада прыняла рад практычных прапаўнаў, сярод якіх намічалася наступнае:

— Вылучыць у будніх чэхэйкавых асобных інфарматараў, якія павінны працаваць пад кіраўніцтвам бюро чэхэйкі і атрымоўваць ўказанні і дапамогу з боку інфарматараў партактыву. Лічыць неабходным вылучыць аднаго інфарматара-інструктара пры гаркоме КП(б)В у парадку партнагуруі.

— Даручыць інфарматарам прыняць актыўны ўдзел у справе асьвятлення парт'ячэек і ўсёй працы партарганізацыі ў пасобных і друкаваных газэтах на прадпрыемствах і асабліва ў ЦО—газ. «Зьяезда».

Я. сіроцкі.

Што паказала справаздачная кампанія сельсаветаў

Зацікаўленасць беднае работай саветаў.—Серадняцтва падтрымлівала беднякоў.—Праўленні правага ўхілу ў азіцы кулацкай актыўнасці. Сяродні процант яўкі на справаздачныя сходы значна вышэй мінулага, але ўсё-ж невыстарчальны.—Рост запытаньняў і актыўнасці працоўнага сялянства.—Спробы кулацтва скарыстаць кампанію правалісі

Бедната актыўна ўдзельнічала ў кампаніі

Матэрыялы аб ходзе справаздачнай кампаніі, якія паступілі ў Цэнтральную выбарчую камісію з ровных акруг БССР, даюць магчымасць падвесьці некаторыя вынікі справаздачнай кампаніі сельскіх саветаў. Гэтыя матэрыялы раней усю даць аскравы малюнак абстрактнага клясавай барацьбы ў вёсцы і ў той жа час указваюць, што ў пераважнай большасці выпадкаў бедната ў сяюз з сярэдняком энэргічна змагаецца з усімі клясавымі ворагамі.

Аб гэтым сведчаць тысячы бядняцкіх сходаў, праведзеных у Беларусі. Бедната, як звычайна зьявішча, а вялікай зацікаўленасцю аднеслася да гэтых сходаў, добра разумеючы іх значэнне. Па некаторых раёнах (Бабруйскага акруга) на сходах беднаты прысутнічала 100% бядняцкага насельніцтва.

Сходы беднаты выклікалі вялікую зацікаўленасць з боку сярэднякоў, лепшая частка якіх запрашалася на сходы. У некаторых насельніцкіх пунктах, якіх маюць кампанію групу нацыянальных меншасцяў, праведзены асобныя нацыянальны бядняцкія сходы. У Жыткавіцкім раёне праведзены сходы польскага, украінскага і лўрэйскага бядняцкага насельніцтва, а таксама і ў Крупскім раёне, Аршанскага акругі.

Да ліку найбольш сур'ёзных недахопаў у рабоце сярод беднаты треба аднесці выпадкі, хаця і рэдкія, калі бядняцкія сходы ізаляваліся агуім ад сярэдняцтва, калі яны недастаткова скарыстоўваліся для аб'яўрэння спывадач саветаў, райвыканкомаў і падбору кандыдатур у новы склад саветаў.

Сельсаветы—пад агнём крытыкі мас

На большасці бядняцкіх сходаў былі аслуханы справаздачы саветаў; пры гэтым работа саветаў усебакова крытыкавалася, галоўным чынам, у адносінах правільнага правядзення клясавай лініі. Работа Горахавіцкага с.с., Парыцкага раёну, Бабруйскага акругі, была прызнана

Згуртаванымі калёнамі на выбары ў саветы

Арганізаваць адзіны пралетарска-бядняцка-серадняцкі блёк супроць клясавага ворага

Дзе не дацанілі кулацкай актыўнасці

Амаль ва ўсім матэрыялах адзначаецца, што ў гэтым годзе ў часе падрыхтоўкі і пры правядзенні справаздачнай кампаніі кулацкія групіроўкі праўлялі вялікую актыўнасць, імкнучыся дабіцца ўплыву на выбарчыцаў. Аднак, рад сельсаветаў і некаторыя райвыканкомы не дацанілі палітычнай важнасці вучоту настрою і актыўнасці пасобных сацыяльных праслоек, не дацанілі абстрактнага клясавай барацьбы ў вёсцы. У выніку ў такіх месцах ня было арганізавана настульненне на кулацтва недастаткова выкрывалася дзейнасць і сапраўдны клясавы твар іх перадбядняцка-серадняцкімі масамі.

Так, у некаторых сельсаветах Пухавіцкага раёну, Менскага акругі, лічаць, што кулак ніякай падрыхтоўкі да пераыбораў не выдэ і нічым сябе не праўляе, між тым, як у адным з гэтых саветаў (Блонскім) кулак падпалі будынк старшыні сельсавету.

Краснаслабожкі раённы выбарчы камітэт, Бабруйскага акругі, коротка паведамляе: «Сутычак паміж пасобнымі сацыяльнымі групамі ня было». У Гарадзкім раёне, Віцебскага акругі, старшыня адной з сельскіх выбарчых камісій заявіў: «на тэрыторыі савету асоб, якія належаць пазбаўленню выбарчага права, няма».

Некалькі лічбаў

Паводле вестак Цэнтральнай камісіі, на праведзеных 790 справаздачных сходах удзельнічала 60.540 выбарчыцаў.—з іх жанчын 24,2 проц. Выступалі ў спрэчках усюго 6765, або 11,1 проц. жанчын—6,0 проц.

Случчына выбірае беднякоў

Вялікая актыўнасць беднаты і жанчын (Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта)

СЛУЧАК. У Слуцкім раёне пераыбары саветаў праведзены пакуль што толькі па 3 х сельсаветах: Амгавіцкім, Ісэрніскім, Бокшыцкім і часткова па Ленінскім сельсавете.

роу при іх регистрації, а таму бачили випадки куплі-продажу землі над вілам армії.

Я як работа з беднотой

Пря прачерны выніцкаса, што як іраніа, у Кругаліскім раёне ічэйкі па мацы вучоту беднаты і батрацтва. Сталы беднаты, нанеракор на-татарычым указаньням ЦК, скліна-ліся ў большасці выпадкаў праз сельсаветы ці асобных яго членаў.

Па груп беднаты па раёне перы-стэрталіны. У радзе ічэйкі б'дзі не-дасціжна значныя груп беднаты. Пачерныя ічэйкі пача: «у нас сельсавет сералінішкі—груп беднаты пима з каго стварца». А ў сельса-вене 7 беднакоў, вынасленых ад па-дзятку. У складзе груп беднаты па раёне налічанаца 23 проц, сераді-ноў.

З боку райкому ня досыць сур'-банал увага апраччанаца на разгорт-ванне масавай работы сярод бат-

раіаграном мае разам з братам 40 дзес. зямлі, ілзаныя падатку 800 рублаў, карыстацца нязьнай пра-цяй.

Лісьлічы патрабуе ад наведваль-ніка «стань перад ім па ўсіх праві-лах нафскавага чалавека» і г. д. Ня дзіва, пры такім старшынні РВК, што абрэзка зямлі ў раёне за-дзявацца, што лінія партыі ад зям-ельнай палітыцы скажэцца.

У Кругаліскім раёне ў наўнасці факты скажоныя класавая лінія, па-рушэньня лініі 15 партыяедаў ў ра-дэе п'таньняў: зьмелыная палітыка, работа з беднотай і батрацтвам, ре-гуляваньне сацыяльнага складу ар-ганізацыі і г. д.

На барацьбе з падобнымі канкрэт-нымі праблёмнымі праблемаў ўхілу паліцыа быць мабілізавана ўвага ўсіх ічэйкі і парт'арганізацыяў.

І. ДОРАХАЎ.

На месца ў партыі тым, хто скажэ клясавую лінію

(Мазырская аруга)

Партыя з 1917 году т. Гурло на працягу 2 гадоў працаваў старшын-нею Камітэцкага с.-г. крэдытнага таварыства. Гурло на працягу ўсёго тэрміну сваё працы ў крэдытным т.-не скажэ клясавую лінію: тавары-ствам выдаваліся крэдыты толькі тым беднякам, за якіх вярталіся кулак і такім парадкам беднота, якая атрымлівала крэдыты, становілася ў эканамічную залежнасьць кулацтва. Апрач гэтага Гурло распускаў срод-кі таварыства, крэдыты, якія выда-валіся, доўга не пакрываліся. З пра-тэрліваных крэдытаў на 3.956 руб. былі зроблены заклады да спадзян-ня толькі 2.496 руб., а рэшта заста-валася вісць у паветры. Грошы та-варыствам выдаваліся розным асо-бам і арганізацыям не па прызна-

чэньні і такіх сумм дайшлі да 9.717 руб. У Гурло былі і «свае» людзі,

Усёй сваёй працай, выкрывляю-чы клясавую лінію і парушаючы парадак крэдытнай сыстэмы, Гурло падрываў аўтарытэт партыі. Партыя ня можа трымаць у сваіх радах тых, хто страціў свой класавы твар. Пар-тыя рашуча ачышчае сваё рады ад такіх элементаў.

У савецкім парадку Гурло судзіла ў паказальным парадку выязная сесія Мазырская акруговага суду, якая прыгаварыла Гурло да пазбаў-леньня волі на 1 год 8 месяцаў.

М. В.—и.

СНК БССР аб хмізацыі народнае гаспадаркі

Па шэйгодны ўдзельная вага хміч-най прамісловасці па ўсёй прамісло-васці БССР налічанаца да канца пап'агаваньня з 0,8 проц. да 5,1 проц., навава прадукцыя налічанаца на 452 проц., лік рабочых хмічнай пра-місловасці, апрач шкляной, налічана-ца з 3.412 да 7.575.

Па веоных галінах хмізацыя народ-нае гаспадаркі БССР павіна пазьсі і ў такім напрамку: у сельскай гаспа-дарцы—укарачэньне штучных угнаен-няў і хмічная ачыстка насення, вы-працоўка найбольш даступных сродкаў барацьбы са шкодамі, хмічная пе-рапрацоўка сельска-гаспадарчых прад-уктаў і сельска-гаспадарчых адзілаў, у дзе-хмічнай прамісловасці—інду-стрыялізацыя гэтай прамісловасці і поўная яе рэкаструкцыя пачырэньне і п'ланімернае ўважэньне падсочнай гаспадаркі з мэтай зьабавіць шэй-гінары і каніфолі, выпрацоўка дубі-ных экстрактаў і г. д.

У галіне хмічнай перапрацоўкі торпу намячаю газарыкацыя торпу для атрыманьня газу, перапрацоўка торпу ў сьпірт, ужываньне торпу на ўгнаен-не і г. д. Па новай хмічнай прамісло-васці намячаю максімальнае раз-віцьцё прамісловасці штучнага алака-на, якое павіна зьявіцца базай для разьвіцьця ў БССР пачотна - тры-кажына і тэкстыльнай прамісловасці ар-ганізацыя электрахімічнай прамісло-васці (гідр-статэма на Кабялякскіх пароггах, гідрэстацыя і басейна ракі Барысін пры гідратэхнічных работах).

Баручы пад увагу неабходнасьць уз-мажыня хмічных прадуктаў у народ-най гаспадаркі БССР, СНК прызнаў не-

абходным арганізаваць пры СНК камітэт хмізацыі народнай гаспадаркі БССР пад старшынствам намесніка старшын СНК тав. Караліна, М. М. і намесні-каў яго т. т. Сасноўскага (нам. стар-шын ВОНР), Масюкова (нам. нар. кам. земляробства) і Барсукова (нар. кам. ах. апарату). Членамі прэзідыуму ка-мітэта па хмізацыі зьявляюцца: Пры-жыкаў (праф. БДУ), Яхульскі (старшын ЦіІ саюзу хміцаў), Натансон (ін-жынер-хмік Дзержынаў), Гарэцік (ди-рэктар нав. даследчага інстытуту імя Давіда) і Саўін (хмік мовскай блот-ной станицы). Зап'явержаны таксама п'ланарны склад камітэту ў ліку 35 ча-лавекаў з прадстаўнікоў інжынерна-тэхні-чных сэкцыяў прафарганізацыяў, асабо-ных вучоных і спецыялістаў, навуко-вых працаўнікоў вышэйшых школаў і ш.

На камітэт па хмізацыі ўскладова распрацоўка асноўных дэкрэтаў па хмі-зацыі вяртэнае гаспадаркі БССР і агульнае кіраваньне працаю адпавед-ных арганізаў у галіне хмізацыі. На Дзяржліан укладзена, пры ўдзеле ка-мітэта, распрацоўка п'яну хмізацыі рэспублікі, які павінен увайсць асо-бым разьдзелам у перспектывны п'яны разьвіцьця народнае гаспадаркі.

ВОНР дараўна прадугавіць мак-сімальнае ўважэньне тэму хмічнай прамісловасці і ў першую чаргу за-воваць па хмічнай перапрацоўцы тор-пу, драўніны і ш., а таксама прыняць меры да пачырэньня як цэнтральнай ды-рэктарыі ВОНР, так і сеткі хміч-ных дырэктарыяў на заводах. Прызна-на неабходным пачырэць і ўзмацніць існавую сетку навукова-даследчых устаноў БССР і арганізаваць пры іх, а таксама пры вышэйшых школах спе-

цыяльны навукова-даследчыя кадры па хміі, скарыстоўваючы іх для па-троб хмізацыі народнай гаспадаркі рэспублікі.

Аднай з асаблівых важных задач зья-влэцца сыстэматычная падрыхтоўка хмі-ка-тэхнічных навуковых працаўнікоў. Баручы гэта адзіную, СНК дараўна НК Асьветы разам з камітэтам па хмі-зацыі прыняць меры да таго, каб пры БДУ быў кутчой арганізацыям хмі-ка-тэхнічым факультэтам, а таксама рас-працаваць чытаньне аб ўзмацненьні сы-стэмы асьпірантуры пры вышэйшых школах і навуковых установах БССР у галіне хміі. Для ўзмацненьня сувязі навуковых прамісловых арганізацыяў з сучаснай тэхнічай камітэту па хміза-цыі дараўна прыняць меры да п'ялі-чэньня камандыровак у навуковыя цэ-нтры СССР і за граніцу вучоных ін-жынераў і кіраўнікоў хмічнай гаспадаркі, а таксама распрацаваць мэтам ска-рыстаньня камандыровак вучоных, ін-жынераў і кіраўнікоў іных галінах га-спадаркі ў справе ўзмацненьня хміза-цыі БССР.

ВОНР, камітэту па хмізацыі, НК Працы і НК Асьветы заправаваць прыняць гэтым самым мэтам заар-каваць існавую сыстэму практы-канцтва і стажорства студэнтаў-хмі-каў і прыняць меры да максімальнага пашырэньня навукова-хмічнай падрых-тоўкі вучняў па ўсёй сетцы народнай асьветы. Камітэту па хмізацыі дараў-на прыняць меры да п'ялічэньня хмі-ка-тэхнічных адзілаў спецыяльных бібліятэкаў і п'ялічэньня індывідуальнай мэты сьведчальнай замежнай літэра-туры.

што толькі па 3-х сельсаветах А-говіцкім, Ісэрніскім, Бокашніцкім і част-кова па Ленінскім сельсаветах.

У новым складзе саветаў бедныя складаюць 60 проц., а рэшта серад-п'які.

У большасці выпадкаў партыяны і камсамоўскія ічэйкі падрых-таваліся да выбараў адпавалнаюча. Праведзены сходы груп беднаты, на якіх намячаліся кандыдатуры ў сельсаветы. Аб тым, што ічэйкі добра кіравалі падрыхтоўчай работаю і самімі выбарамі сьведчыць той факт, што кандыдатуры, якіх рэкаменда-валі ічэйкі, усюды прайшлі.

Не драмаў і класавы вораг—ку-лак. Кулакі часта зьяўляліся на вы-барчыя сходы арганізавана са сваі-мі сьпісамі. Напрыклад, у вёсцы Гарадзішча, Бакашніцкага сельсавету, кулакі пад кіраўніцтвам былога афі-цэра Васілевіча Фёдара актыўна вы-ступалі на сходах супроць канды-датаў, намячаных ічэйкай і сходам беднаты і выставілі свой сьпіс, у якім на першым месцы стаю іх кі-раўнік Васілевіч. Беднота дала ім дружны адпор, актыўна выступаю-чы супроць кулацкіх кандыдатаў і паддаючы кампраметуючыя даныя супроць іх. У выніку галасаваньня ўсе кулацкія кандыдатуры правале-ліся і ў сельсавет выбраны кандыда-туры, намячаныя ічэйкай і бедна-той. Сход запігнуўся да 3-х гадзін-ноч. Наказ абгаварваўся на праця-гу 3-х гадзін, кожны пункт п'яасобна.

У вёсцы Шалавічы, Мелініцкага сельсавету, пасля сходу беднаты, які прайшоў вельмі актыўна, адзін з удзельнікаў—Бадняк, член КСВ, Гарбач Мікалай, вярнуўшыся да хат, сядзеў у сваім таварышым раз-глядаў сьпіс па разьмеркаваньні ле-су беднаце. У гэты час за вакном па-чуўся шум і вылецела ўсё акно ўдрузачкі. Міліцыя і пракураторай вядзэцца расьсьледваньне па гэтаму

п'ялічэньня напад і несвачасова паве-даміла аб гэтым райком партыі.

Батрацтва амаль усюды слаба ўдзельнічае ў перавыбарках. Сярод усіх выбраных у сельсавет прай-шоў толькі адзін батрак. Кулакі за-нахваляюць сваіх батракоў і перад выбарамі нават часта рэальнаюць іх, як гэта было па Ленінскім сельса-вене.

Студэнтства, якое прыехала па і-мовыя канікулы, прымае актыўны ўдзел у прапагандыстнай выбарчай кам-паніі. Але ёсьць выпадкі, калі сту-дэнты ідуць разам з кулакамі. На-прыклад, у вёсцы Кажушні, Ленін-скага сельсавету, студэнт Ленін-градзкага Ветэрынарнага Інстытуту Васіленка—сын кулака—сам напіўся, падляў кампаніяю і зьявіўся на вы-барчы сход. Ён патрабаваў права голасу для кулакоў і ледзь не сар-ваў сход, але беднота выгнала кула-цкаскую кампанія. Такім студэнтам на месца ў савецкіх ВНУ.

Члены калгасаў арганізавана зьяў-ляюцца на выбарчыя сходы. Калгас «Пралетары», Ленінскага сельсавету, п'ялкам зьявіўся на сход з чырвоным сьцягам.

П. ЖАРСКІ.

Да 5 г. сьмерці Леніна

БАРАЦЬБІТ НАСТАЎНІК ТАВАРЫШ

(З успаніноў аб Ільлічы*)

М. У. Бухарын

... Шмат год таму пазал убачыў я першы раз Ільліча. На маленькай бруднай вуліцы Кракава трэба было знайсці кватэру Ульянавых. Іду, шукаю вачыма вокны. І раптам бачу купал вялізнага чэрапа, нязвычай-ную галаву. Ну, аразумела, гэта «Старык»!

Часамі ўдзяляюць Ільліча нейкай халоднай рахунковай машынай, вялікім арыфмаэтрам і ўпеласьнен-нем халоднага розуму і халоднай волі. Гэта—няпраўда. Ільліч—вялікі тэмперамант, бурна перажываўшы ўсё, што прыходзілася перажываць. Але гэту сваю палкасьць ён сьпіс-каў жалезнымі абцугамі сваёй волі, ад якой ні было літасьці. Ён мог жорстка царпць. Але я думаю, што яго пельга было «пашкадаваць»: гэта значыла б вывесці яго з сябе, і яго гнэў аналіўся б на вас, як удар молату. Бо зьонку Ільліч павінен быў быць палкаводцам з адзінай волей, рашэньнем, думкаю.

О, ён ніколі не наводзіў «уважнны на фронт» і ніводнай рыскай свайго рухомата твару не выдаваў сваіх уласных сумненьняў: ён стаў па-срадзіне ўсіх, як шкала волі і ўпэ-ненасьці ў перамогу.

Памятую дронны час, калі ў Па-роні прыехаў Раман Маліноўскі. Першую ноч я спаў у пакойчыку на-версе. «Спаў» і вельмі кепска, што хвіліну абдыжаўся; дый чаму-ж, справа-ж ішла аб правакатарстве лі-дэра нашай думскай фракцыі.

І я выразаю чую: унізе ходзіць Ільліч. Ён ня сьпіць. Ён выходзіць на тэрасу, гатуе (ведаю, дагаваряю: страшэнна модную) гарбаты ў ўвад і ўвад шагае па тэрасе. Ён шагае і шагае, сьмяецца і зноў шагае. Так праходзіць ноч. Часамі маю змораную галаву абцягвае туманом бяссьліснае драматы. Але як толькі

Ленін за работай

сьвядомасьць зварачаецца зноў, ву-ся вараз-жа ловіць мерныя гукі зьвіну.

Раніца. Выходжу. Ільліч акуратна апрануты. Пад вачыма жоўтыя кругі. Твар неадаровы. Але ён весела сьмяецца, гэсты прывычныя, ўпэ-неныя: «Ну, што, добра выпаліца? Ха-та-ха Так Гарбаты хочаць? Хле-ба хочаць? Гуляць пойдзем? Нібы нічога і не адарылася. Нібы ня было нуднай ночы, пакутываньняў, сум-неньняў, меркаваньняў, напружанай работы думкі. Не. Ільліч падаеў калі чуту сваёй сталёвай волі. Хіба мож-на яе чым небудзь разьбіць.

Успамінаюцца першыя месяцы вайны. Гэта быў страшна п'яжкі час, калі ў кожнага з нас, рэвалю-цыянераў, раскіданых па розных краінах, якія канчаткова звар'яцелі пад першымі ударамі імперыялістыч-ных гармат, выступалі сьлёзы гнечу і непаўсьці як абанкрутавалася «адзіная міжвародная, вызваляючая народы сацыял-дэмакратыя». Якімі жудзімамі аказаліся намы нямецкія, французскія, бэльгійскія і іншыя «прыяцелі».

Вось прыяжджае ў Швейцарыю, нарэшце, аслабаніўшыся з аўстрыя-скае турмы, Ільліч. Усе яго думэ-ныя сілы: гэніяльны розум, воля, пад, сабраліся ў адзін кулак супроць аідінакаў ад патрыятызма. Ільліч лі-хаманкава працуе. З бязьлітасна сьмеласьці ён узьнімае кучы са-цыял-дэмакратычнага гною і адкі-дае іх у бок Камунізм пачы-нае свой шлях.

Памятую, як, нібы палювічы за воўкам гаяўся Ільліч за П'яханавы. Той увільваў, ухільваўся ад бой-кі, выкручываўся жартамі. Нарэшце, Ільліч «залвіў» П'яханаву ў вялікім хлевападобным памяшканьні каля Лазаны, дзе той чытаў даклад. На-пружанасьць ва ўсіх дасягла мак-сімуму. Сэрцы біліся, рукі трэсьлі-

ся. Ільліч сам страшэнна хваляваў-ся, а яго твар арабіўся гісавым. Калі ён пачаў граміць сацыял-патрыятаў, калі загучэла бічучая, гнэўная, сапраўды марксыска пра-мова сярод патрыятычнае брыдоты і блуду, на нашай душы неак адчу-лася сударата паліячэньня. Як за-раза бачу: гэта сьвязіць «Абрам» (Н. В. Крыленка), увесь трасеца і сьлёзы Ільліча ў яго з вачэй. На-рэшце мы зноў бярэм у рукі меч супроць адрадынакаў. Прыдзе наш час, нягоднікі!

У бэрніскай пакойчыку «марылі-аб будучым. Жартавалі над Ільлі-чом, што яго прыдзеца каманда-ваць сапраўднымі арміямі. А Ільліч—гэта ў 1915 г.—ужо ўсур'ёе вы-соўваў дэзонт грамадзянскае вайны і бачыў няўхільнасьць рэвалюцыя-нае наваліны.

Яна прышла, гэта наваліныца, і разам а ёю Ільліч, эмігрант, «фана-тык», «фантэаэр»,—а ў сапраўднась-ці глыбокі вучоны і мачавы права-дыр.—пачаў расьпі і кожным днём і абярнуўся ў таго рэвалюцыянага гіганта, фігура якога застаецца ў вя-кох, як вечны помнік нашай гэра-ічнай эпохі.

Адважны быў Ільліч у мінуты штурму. Але ён быў адважны і ў мінуты небясьпекі, калі варажы меч быў зусім, зусім блізка ад нашых галаў.

У памяці вышпынаюць берасьце-скія дні. Мы «маладыя», «левыя», ужо арабілі камылку, перашкодаў-шы заклочыць мір адразу і далей былі ўпартымі. І вось на ратавачы сход ЦК прыягае Ільліч. Ён—як вялізны лед, важнуты хлапчукамі ў клетцы. Ён б'гае па пакоі, геуэны, а суровай рашучасьцю ў твары, на якім падабраліся і зляліся ўсе мус-кулы. «Больш я ня буду царпць ніводнай секунды. Досыць гульні! Ніводнай секунды!» Яго «ніводнай секунды» выгаварвацца з нейкім

рапучым, сур'ёным і разам з тым глыбока гнэўным прасьвістам пра-зубы,—гэта было характэрнай ад-вянкай таго, што Ільліч «літа» па-строен. І Ільліч ставіць ультыматум. І Ільліч ломіць ранейшую настано-ву. І Ільліч—магутны, грозны, усё-бачачы—вырастоўвае рэвалюцыю ад страшных ворагаў: ад рэвалюцыя-най фразы і ад рэвалюцыянай позы, якія ледзь былі ня выдалі Рэспублі-ку нямецкім катам.

Дзянікін, Калчак, голад... Грані-цы Савецкае дзіржавы зьвуліся да апошняга пункту. Змовы ўнутры рэвалюцыя становіцца дыбам. Вось-вось ськінецца ўсё на галаву. Ільліч лічыць. Спакойна. Бачыць магч-масьць паражэньня. Жартаўліва на-зывае гэта па-француску *subterfuge* («перакульваньне»). На ўсіхкі выпа-дак загалвае прыяць такіх і такіх меры, каб пачаць зноў надпольную работу. Ані не сумнявацца, што ў выпадку паражэньня ён вагінуў. Усё гэта «subterfuge». Але вось ён падыходзіць да партыяных радоў і яго голас гучыць непарушнай энэргіяй: «панікэраў—расстрэльваць!». І кожны адчувае, што мы перамо-жам: чорт ваўмі, хіба в Ільлічом можна праіграць бойку?

Прафэсар Отфрід Фэрстэр

Успаміны аб хваробе і сьмерці Леніна

...Уладзімер Ільліч Ульянаў—Ленін чалавек, які, як нішто другі, на-ляжыў два адбітак на ўсю эпоху, закрыў вочы. Два галы цягнулася хвароба, няпрыкметна падкрадываю-чыся і паступова рэвалюцыяна-ся, і вось, насяля таго, як по-рыяд адноснага паліяпненьня ад-будзіў надзею на далейшыя поз-а-

пехі, цяжкі прыпадак сударг (удар), з паражэньнем дыхаць-ня, які цягнуўся амаль цэлую гадзіну, прывёў к канцу. Гэта было 21 студзеня 1924 г. а 5 гадз. увечары.

Сьнег, падаючы мяккімі хлоп'ямі, шчыльным саванам агарнуў дом, у якім памёр вялікі чалавек. У маў-клівы спакой адусьццлася ўся прыро-да і тое месца, дзе толькі што пера-стала біцца яго сэрца. Нібы на адзін міг спыніўся біцьцё пульсу сусьвет-ных падаеў, якое яшчэ зусім нядаў-на накіроўвалася гэтым гігантам,—біцьцё рытмам якога ён кіраваў; як

Шэб'цьева за труной Леніна

быццам ня толькі стовасьмідзеці-мільённы народ, што на працягу па-ці год напружана лівіў яго словы і спавы, але ўсё чалавецтва, якое сьвядома ці несьвядома сачыла за ім поглядам, на хвіліну спыніла ды-ханьне. А потым раптам нібы шэпаў пранёсься ў прыродзе—праз ціхую вёску Горкі, у якой Ленін правёў апошнія дні свайго жыцьця, праз усю краіну, праз вялікую, гіганцкую краіну, з Усходу на Запад—вакод ўсёе ямяное кулі. Спачатку зьяві-ліся прыяцелі і таварышы Леніна з блізкай Масквы, потым з ваколіч-ных і большіх волдаўных вёсак і доўгім п'яломніцым шэсьціем па-цягнуліся міма яго труны, што ста-яла ў адным з пакояў горкінскага дому. У некаторых ліліся гарачыя сьлёзы.

Мільёны людзей у гэты час, удзень і ўноч, у 25—30 градусны ма-роа, праходзілі міма труны Леніна, мужчыны і жанчыны, старыя і дзе-ці, хворыя і калекі, якія прышлі з усіх канцоў Саюзу Савецкіх Рэспуб-лік у самых разнастайных нацыя-нальных гарнітурах. Гэта быў бя-сконцы чалавечы патак, які імкнуў-ся да роднага гэра «Ільліча».

Раніцою ў надзею труна была перавесена в Дому Саюзаў на Крас-ную плошчадзь. Роўна а 4 гадзіне дня, пад жалобныя гукі гудкоў, усіх фабрык Масквы і над глузі грукат гармат, цэла было апушчана ў яго апошні прытулак—у падземны склеп.

У маім жыцьці і асабліва ў Расіі за т'яя два галы, якія я там пра-бываў, мне даваўся перажыць шмат моцных уражаньняў. Але нішто не захапіла мяне так, як гэта жалобна дэманстрацыя. Ціхай, спакойнай была яна, але якой магутнай была яе мова!

Што сабой будзе выяўляць Усебеларуская с.-г. і прамысловая выстаўка

Учора пад старшынствам т. Галадзёва—старшыні СНК БССР—адбыўся сход выставацкага камітэту па пытаньнях арганізацыі Усебеларускай сельска-гаспадарчай і прамысловай выстаўкі. З дакладам аб месцы для пабудовы і аб падрыхтоўцы да будаўніцтва выступіў дырэктар выстаўкі т. Дубіна.

Выставацкі камітэт вызначыў месца для арганізацыі выстаўкі ў рочышчы „Вялікая Сьвяліца“ плясчачу ў 75 гектараў,—палі навукова-дасьледчага інстытуту. 14 сялянскіх двароў, што будуць знаходзіцца на тэрыторыі выстаўкі, мяркуецца перавесці за кошт выставацкага камітэту на выхадныя землі, якія выначаны Наркамземам і Акрэа. Усе выдаткі на гэтай працы будуць выставацкім камітэтам аплачаны. Выстаўка арганізуецца калі дасьледчыя станцыі і разьлікам, каб работы станцыі маглі быць наглядна ахарызаваны на выстаўцы.

У адрозьненне ад другіх выставак, Усебеларуская выстаўка будзе на 5/6 занята жывымі экспанатамі. На 17 гектарах выстаўкі будуць накіраваны 17 сьезаваротаў Беларусі. Арганізуецца пасажавы сад, дэндралягічны парк. Будуць паказаны дасягненні дасьледчых станцыяў навукова-дасьледчага інстытуту імя Леніна. Рэвізія с.-г. машыны будуць паказаны на працы.

Усяго на тэрыторыі выстаўкі маецца пабудавань 12 навальняў і заложыў корпус.

Абелічэньне прыз Мааскоўскае арганізацыйнае таварыства кочкурэ на лепшы прэкт будынку пад выстаўку. За лепшы прэкт будучы выдадзены 5 прэміяў: 1-я 2.500 р., 2-я—2.000 р., 3-я—1.500 руб., 4-я—800 руб. і 5-я—

Вылучэньне жанчын на чыгуны

Вылучэньне жанчын на адказныя пасады на чыгуны праходзіць неадвадзяльна. Так, на МВБ чыг. ёсьць усяго 3 жанчыны-вылучэньні на пасады начальнікаў станцыяў. На Заходняй чыг. на адказных пасадах жанчыны-вылучэньні няма.

Зараз прыняты наступныя меры да вылучэньня жанчын на адказную работу. Каля 15 жанчын праходзяць курс навучэньня ў Гомельскім чыг. палітэхнікуме і на спецыяльных курсах у Жабіне і Воршы. Пасьля сканачэньня завяткаў яны будуць высунуты на адказныя пасады ў якасьці начальнікаў станцыяў і іх намесьнікаў.

Усебеларускі зьезд чыгуначнікаў

12 студзеня ў Менску ў будынку Беларускага адрамантаваўна 2-гі Усебеларускі зьезд чыгуначнікаў, у якім прыме ўдзел 100 дэлегатаў. З Масквы на зьезд прыязджае адзін з сакратараў ЦК чыгуначнікаў ССРС т. Аляксееў.

На парадку дня: бліжэйшы момант і

600 р. У склад журы конкурсу ад выставацкага камітэту вылучаюцца дырэктар выстаўкі т. Дубіна і нам. дырэктара інжынер Радовіч (будуць у складу Дому Сьвяліца). Саўнарком адпускае на пабудову выстаўкі 600-700 тыс. руб., з якіх 200.000 р. будзе адпущана ў бліжэйшы год на загатоўку будаўнічых матэрыялаў.

Створана калегія для кіраваньня работамі на пабудове з прадастаўленай дырэктару выстаўкі, Наркамзему дасьледчага інстытуту і прамысловасці.

Выставацкі камітэт паставіў вывучыць у гаравет з просьбай аб пракладцы трамвайнай веткі ад заводу „Дрэвапрацоўчык“ да выстаўкі, каб зьвязаць горад з выстаўкай. Акрамя таго ад балотнай станцыі да выстаўкі будзе прапавана накіраваньня дарога.

Да большасці работ будзе прыступлена з вясны 1929 г. Усе-ж работы павінны будучы быць скончаны да адкрыцьця выстаўкі—жнівень 1930 г.

Праз выстаўку мяркуецца прапусьціць некалькі сот тысяч чалавек—у тым ліку да 80.000 сялян-экспэдытаў.

Задачымакі аддэляў выстаўкі мяркуецца: загад, навукова-дасьледчы аддзел—БОЙКА, земляробскі аддзел—т. КАНДРАЦЮК, аддзел жывёлагадоўлі—НАЙДЗЕНАУ, аддзел ляснога гаспадарства—МЕЛЬНІК, мялярацы—пр-ф. ДУБАХ, земляробства—НЯКРАСАУ, аддзел агульных пытаньняў—АНУФРЫЯУ, мяганізацыя і электрафізіка—ВЭЙС, рыбнае гаспадарства—ТАРАСАУ, аддз. гатнага гаспадарства—МЕЛЬНІК, аддз. гатнага і імпэрту прамысловасці—АБРАМОН.

Лепш стаіць справа з вылучэньнем жанчын на менш адказныя пасады і на вытворчасць. Ужо ёсьць рад жанчын на пасадах правядзеньня вагонаў, багажных раздатчыкаў, сьлесяроў і токараў.

Прэзыдум ЦВК прызнаў работу па вылучэньні жанчын на работу на чыгуны неадвадзяльнай і невыстарчальнай. Запрапанавана ўзмацніць паслужу жанчын на спецыяльных чыгуначных курсах і ў навучальных ўстановах. НКПС запрапанавана да 8 сакавіка вылучыць рад жанчын на адказную работу на чыгуны.

12-га студзеня рашаюць адбуцца апошні пленум бюро ЦК сторага ськіаньня. Зьезд працянецца 4 дні.

МЕНСК

II Усебеларуская краязнаўчая канфэрэнцыя

9 студзеня краязнаўчая канфэрэнцыя задухала даклады: т. Самцэвіча—„Сялянскі двор, як аб'ект краязнаўчага дасьледаваньня“; анад. Я. Лёсіка—„Аб зьбіраньні народных тэрміналагічных матэрыялаў“; тав. Кацьпаровіча—„Зьнішчэньне краязнаўчага запісьніцтва і падрыхтоўка краязнаўцаў“.

10 студзеня былі заслуханы наступныя даклады: тав. Трахімава—„Вывучэньне кааперацыі раёну“; т. Кацьпаровіча—„Волаты“ (аб народзе, які ў старажытны часы жыў на Беларусі); т. Вялішчанюка—„Краязнаўчая праца ў падтэхнікумах“; т. Азбуіна—„Укладаньне раўнавага геаграфічнага атласу“ і т. Аляксандрава—„Практычныя праблемы школьнага краязнаўства“.

Вызваляюцца па амністыі

Учора ў Менску адбылося першае пасяджэньне камісіі па правядзеньні амністыі. Разгледжана 57 спраў. Вызвалена 45 чал., якія былі аауджаны па розных зьлічэньнях ад 1 да 3 месяцаў зьнявольна ўсе 45 амністываных будуць вызвалены з спраўдома.

Сёньня камісія разгледзіць наля 120 спраў.

Земляпарадкаваньне ўўрэйскага насельніцтва

Белсельбанк адпусьціў Бабруйскаму Агросельбанку 3.000 р. на земляпарадкаваньне ўўрэйскага насельніцтва Бабруйскага акругі.

Масавы выхад камсамольцаў у чырвоную казарму

У зьвязку з аглядам чырвонай казармы Фрунзаўскага райком камсамолу наладжвае масавы выхад у чырвоную казарму для азнаямленьня з жыцьцём і бытам Чырвонай арміі.

Першая вылазка камсамольцаў арганізуецца ячэйкай менскіх друкароў.

Адпрыцьце курсоў жа очага кааперацыйнага актыву

З 4-га студзеня пачалі працяваць курсы жаночага кааперацыйнага актыву пры Беларускаму. На курсах вучыцца 30 ч. жанчын-бяднячак і батрачак. Тэрмін навучэньня—2 месяцы. Пасьля сканачэньня курсоў курсанткі будуць нызначаны на кіруючую работу ў азіваю сетку спажывакоў-кааперацыяў.

Жанарганізатары ў кааперацыі

Праўленьне БКС зацьвердзіла палажэньне аб арганізацыі інстытуту жанарганізатары пры вясковай спажывакоў-кааперацыі. На жанарганізатары ўскладаецца задача ўзмацненьня работы па каапараваньні сялян-бяднячак і батрачак. Акрамя таго жанарганізатары павінны будучы зьбіраць паі, вёсьні вучот каапараваных жанчын і праводзіць асьветную работу. Жанарганізатары вылучаюцца з жаночага кааперацыйнага актыву.

Збор паёў

У працягу 2 квартала рабочая кааперацыя БССР павінна будзе сабраць 350.000 р. пазык уносна, з якіх на Менску будзе сабрана 100.000 руб., на Віцебску—72.000 р. і на Гомелі—50.000 р.

За дзень

— КОНКУРС НА ЛЕПШЮ СЭК-ЦЫЮ ГАРСАВЕТУ. Камісія гарсавету вярнулася ў ЦОЛСБ з просьбай выдзельць тройку з работных буйнейшых прадпрыемстваў для ўдзелу ў правядзеньні свайго саветаў. У гэтую работу будуць уцягнуты і ўсе дэлегаты гарсаветаў. На буйных прадпрыемствах адбудуцца даклады аб рабоце сэкцыяў. Намечана склікаць шырокія нарады рабароў Менску.

— ПЕРШЫ ў СЕБЕЛАРУСКІ ЗЬЕЗД ХІРУРГАў І ГІНЕАЛЁГАў. У Менску ўтвораны арганізацыйны камітэт па скліканьні першага ўсебеларускага зьезду хірургаў і гінеалаёгаў, які адбудзецца ў сакавіку. На месцох і ў кляіках ідзе ўзмацненьне падрыхтоўка да гэтага зьезду. Будзе працягваць рад навуковых дакладаў.

— ПАЛЕПШАНЬНЕ ХЛЕБАПЯ-ЧЭНЬНЯ. Прэзыдум Беларускага прапараваньня мепскаму, Гомельскаму, Віцебскаму, магілёўскаму і бабруйскаму парабкопам вылучыць па адным працяўніку для накіраваньня на курс хлебапачэньня па спосабе рабочага мааскоўскага хлебапачэньня Зенчыка. Хлебапачэньне па спосабе Зенчыка вядзецца палёжна якасьці хлеба і кашту таней звычайнага спосабу хлебапачэньня.

— ПАСЫЛКА КААПЭРАТАРАў У ССРС. Прэзыдум Беларускага каапараваньня ў Рагтоў, Харкаў і Тулу па адным працяўніку ад мяскага, Віцебскага, бабруйскага, гомельскага і магілёўскага парабкопаў. Ад тых жа парабкопаў пасылаюцца працяўнікі ў Маскву, Ніжні-Ноўгарад і Іванана-Вазьнесьск для вывучэньня дастаўкі работы хлебапачэньня і народнага харчаваньня.

— СХОД ПРАФАКТыву ГОР-МЕНСКУ 11-га студзеня ў клубе К. Маркса праводзіў ЦОЛСБ арганізуе сход прафэсійнага актыву гор. Менску. У парадку дня: даклад т. Рыжана аб выніках VIII зьезду прафсаюзаў і даклад т. Ровіна аб парадку і задачах агляду вытворчых камісіяў.

ПРАЕКТАваньне НОВАЙ МЭХАНІЗАВАНай ГУТЫ ў ГОМЕЛІ.

Беліклатрэт заклучыў дагавор з Шклябодам у Маскве на складаньне эскізаўна праекту новай мэханізаванай гуты, якая будзе пабудавана ў Гомелі. Па ўмове праект павінен быць прадастаўлены Шклябоду да 1-га красавіка т. г. Праектаваньне заводу будзе каштаваць 200.000 р.

НА 5-ЦЫЭМЕННУЮ РАБОТУ.

Беліклатрэт праводзіць першую практыку 5-эменнай работы на гутах. У гэтым годзе будзе пераведзена на работу ў 5 эмен гута „Праца“ (Палачка акруга). Дзякуючы гэтаму мэрапрыемству гута зможа працаваць без перапынку круглы год, не выключваючы выхадных і святачных дзён. Значэньне бліжэйшай работы асабліва вялікае для заводу „Праца“, які вырабляе вельмі дэфіцытны тавар—эканнае шкло.

ДА СПРАВЫ БАРШАЙ

Менская калегія абаронаў вылучыла абаронаў на справе аб зьдзеках над ўўрэйскай работніцай Баршай членаў менскай калегіі т. т. Фрыдмана, Ночы і члена бабруйскай калегіі т. Руднова.

Справа аб нам. пракурора Рыцкіна

У распарадчы месадыньні судовай крымінальнай калегіі Вярхоўнага суда зацьверджана абвінавачаньне заключэньне аб нам. пракурора Мазырскай акругі Рыцкіна М. І. па 196, 212-22-235 арт. арт. Крымінальнага Кодэксу. Паказаныя артыкулы праду-гледжваюць нядабайны або надбрау-мленны адносны службовай асобы да сваіх службовых абавязкаў, цяганьні і пратэстызм.

Вярхоўны суд паставіў прыняць гэтую справу да свайго справаводзеньня і разгледзець яе з удзелам баноў. Рыцкінаў знаходзіцца пад вартай. Па праце будзе выкачана 24 аб'ядні.

Тыраж сьляяскае пазыкі

З-ці тыраж пазыкі ўзмацненьня сельскае гаспадаркі адбудзецца 7-га лютага ў Клімавічах і Магілёве. У тыражы будзь разьграна 48 і 11 сэрты.

СПОРТ

УСЕБЕЛАРУСКІ ЛЬЖЫНЫ ПРАБЕГ 3-га лютага ў Менску, на Пляцы Волі адбудзецца фініш усебеларускага зорнага прабегу. Акруговы савет арганізуе ўрачыстае спатканьне льжынікаў, наладжвае вечар змычкі фізкультурынікаў. Усяго ў прабегу будзе ўдзельнічаць 50 чалавек.

ВЫЛАЗКА МЕНСКІХ ФІЗКУЛЬТУР-НИКАў

У нядзелю, 13 студзеня, адбудзецца масавая лыжная вылазка менскіх работчых гуртоў фізкультуры, у якой прымуць удзел выш 1.000 чалавек. Фізкультурынікі прадеман-струюць з музыкай па горад, а потым выйдучы за горад.

Зьвязда дапамагла

Перахаўскае сважынецкае таварыства (Гомельчына) адкрыла чайную і пры ёй, нават, накой-чатына, а за санітарным становішчам не наглядзала, у выліку чаднага стала месцам заразы. Радзівісэктар паводзіла, што сельскараўскае замечка нахот гэтага па-цвердзілася паўвасью і што прау-дольнем таварыстваў павяр прыняты меры для санітарнага аздараўленьня чайной.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

У пятніцу 11-і, а 7 г. увеч., у паміжваўні АК МОПР насьледжэньне прывядзена АК.

Просьба да ўсіх членаў прэзыдуму і членаў АК, што выходзіцца ў Менску, зьявіцца абавязкова.

Запрамаецца гарадзкі актыв. Клуб імя Карла Маркса. І. Сёньня, а 9 г. увеч. аніяткі драмклектыву, паніны прысутнічаць т. т. Саўчанка, Пінік, Рэгельман, Авіна, Тарановіч і Дрэвін. Запрамаюцца т. т. Жылія і Кручоў.

2. У канцэртны клубы з 6 да 9 г. увеч. адбудзецца абмен старых членскіх білетаў клубы па новам.

А 8 г. увечары завяты стравянаса аркестру.

СПРАВА ЛЕСБЕЛУ У ЧЫМ АБВІНАВАЧВАЮЦЦА ПАДСУДНЫЯ

19 студзеня ў Менску, будзе слу-шацца справа Лесбелу. Сьледчыя ма-тэрыялы маюць характэрнае безапа-сарчавы, сыстэму падкупы і хабар-ніцтва, якія мелі месца ў Лебеле пры галоўным іроі надмоадзляча працы б. старшыні Лесбелу Чаплі-нскім.

Па дырэктыве Чаплінскага працяў-нікі Лесбелу, пачынаючы з 1922 г., практыкавалі ў сваёй рабоце падкуп ляснічыя і іх памочнікаў з мэтай зьніжэньня расісак на драўніну па лесасекае, якія адводзіліся Лесбелу. Ляснічыя заклічаліся на пайкі і пэ-сію.

Такія мэты ўжываліся ў Асіпа-віцкім, Мазырскім і іншых раёнах. Інстытар Наркамзему Ждановіч выконваў для Лесбелу розныя за-дачы, атрымліваючы ўзнагароду. Яму было выдача каля 800 руб. Ждановіч часта атрымліваў узнагароду пад чу-жым прозьвішчам.

Занаўчынасьці Заходняй чыгуны была акасаваца ўдэньку п'яніства з рэвізорам дароў.

Кіраўніку Харкаўскай канторы Воўкаву Чаплінскага раў набіраць на-трэбных Лесбелу людзей шляхам па-купкі машыністам і іншым тэхні-чным працяўнікам устаноў—панчоў, шакалёду. Галоўным аўрусынікам у гэтых справах быў супрацоўнік Ча-плінскага на Харкаўскім гублескоме, працяўнік Лесбелу Старажылаў які растрэніў у Лесбелу каля 5.000 руб.

Такая сыстэма ў рабоце Лесбелу не дае матчынасьці ўстанавіць, наколькі прыбытак, які паказваўся па блян-сах Лесбелу, зьяўляецца прыбыткам ад даровай гаспадарчай дзейнасьці тавару.

Некаторыя камерцыйныя аперцыі Чаплінскага кашывалі дзяржавае влі-клія грошы.

У 1924 г. Чаплінскі заклучыў лі-на нямодны дагавор з фірмай „Дэ-ва Брытпополь“ на спляў у Нямеччы-ну 20.000 кубмэтраў лесу. Дзякуючы гэтаму дагавору Лесбел меў СТРАТ НА 261.798 р.

Дзейнасьці Чаплінскага прывяла таксама да таго, што рэнтка кра-саў заптоўкі 1924-25 г. у колькасьці 60.000 куб. футай пралажалі на складзе Лесбелу ў Рызе больш году і была прадача з влікай стравы.

Як праведзены выбары нараздацельчэў (МЕНСКАЯ АКУГА)

Выбары нараздацельчэў на 1929 г. праводзіліся ў адпаведнасьці з па-становам прэзыдуму ЦВК за 23 жніўня 1928 г. і інструкцыяў НКЮ. Ва ўсіх прадырметвах і ўстановах кампанія па выбарах на-рзаздацельчэў ужо была скончана да 1 лістападу. Толькі ў вайсковых частках, а прычыны дэмабілізацыі чырвоаармеецаў, адбыўшых уста-ноўлены тэрмін вайскавай службы, і прызыну ў Чырвоную армію асоб нараздацельчэў 1906 г., выбары на-рзаздацельчэў вытвараліся ў лістападзе месяцы.

Арганізацыя для правядзеньня гэтае кампаніі акругога і раённая камісіі ставілі галоўнай сваёй зада-чай забясьпечыць суд такім скла-дам нараздацельчэў, які ўпаўне ад-павядаў бы інтарэсам працоўных. Гэта задача ў значнай ступені вы-канана.

Для ўдзелу ў правядзеньні кампа-ніі былі прыцягнуты ў якасьці да-кладчыкаў на сходах працоўных усе адказныя працяўнікі юстыцыі, суду, аздараўленьня, прафэсійнага актыву.

Хто-ж такі Чаплінскі? Вядома, што ён служыў пры Дзя-нініне ў Харкаўскай гарадской упра-ве, быў зашэшыны ў брудных справах Харкаўскага гублескому.

У анікетав-жа, якія запавічаліся на савіскай і партыйнай лініі, Ча-плінскі скрываў сваю службу пры Дзя-нініне і даваў весткі, што ён мады працаваў у надпольні і прымаў удзел у партызанскім атрадзе.

У Менску ён нават праез у та-варыства б. паліткаматража.

Чаплінскі штогодна бываў у каман-дыроўкае да 280 дзён, атрымліваючы штогод камандзіроўчынны ў суме да 5.000 р. Большасць камандзіроўчэў была ў Маскве, Крым, Харкаў і Ле-нінград. Па адзлінасьці ён амаў на езьдзіў. Да моманту ўроду з Лесбелу за Чаплінскім лічылася запавічанасьці грошы 1.700 р., якая яму была сьці-сана.

Гэта далёка на поўны партрэт былога кіраўніка Лесбелу. Чаплінска-му працяўлена абвінавачаньне на 196 арт. (нядабайнасьці да свайх служ-бовых абавязкаў...) і на 216 арт. (за-клучэньне нямодных зьдзекаў)

РАГІНСКІ, зьяўляючыся членам праўленьня Лесбелу, заклучыў некаль-кі нямодныя для Лесбелу дагаворы з замежнымі фірмамі. Але і адна матэрыялаў праводзілася з свайкім Чаплінскага з влікімі скідкамі. Па зьдзельні на лесаматэрыялы з адной нямечкай фірмай Лесбел меў страв на 3.174 фунты стэрлінаў.

Рэвінскі абвінавачваецца па 206 арт-Рубо, ГОЛЬДБЭРГ і САВЕЛЬ-ЗОН дапусьцілі нядабайнасьці пры разьліку з адной замежнай фірмай.

Перапіска і разгукі пралажалі блз руку на працягу двух год. Гэта прывяло да таго, што Лесбел ня мог сьвалясое стравіць з гэтай фірмай 1.049 фунтаў стэрлінаў, бо яна лік-відавалася. Ім працяўлена абвінавач-ваньне на 196 арт.

Справа прадоўжыцца некалькі туд-наў.

Падсудны—Чаплінскага, Рубо і Савельзона абараняе член калегіі аб-аронкаў т. Корск, а Рагінскага і Гольдбэрга—т. Малкін.

М. К—Н.

СОСЕНА-Я... ПДПІСВАЙЦЕСЯ НА 1929 ГОД НА ГАЗЕТУ... ЧЕРТЕЖНОЕ ИСКУССТВО

У ТЭАТРАХ КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
 (ПЯТНІЦА, 11 СТУДЗЕНЯ)
 ДЛЯ САЮЗУ ДРЭВАПРАЦОУШЧЫКАУ
ЗАПЯЮЦЬ ВЕРАЦЭНЫ Пачатак а 8 гадз. увечары.

КІНО-ТЭАТР
Культура
 КІНО
Чырвоная Зорка
 КІНО
Інтэрнацыяналь
 КІНО
Пралетары
 1-шы дзіцячы кіно-тэатр
Юны п'якер
 КІНО
Спартак

Ад аўторка, 8-га студзеня
"Лялька з мільёнамі"
 Намедыя ў 6 частках з удзелам ІГАРА ІЛЬІНСКА-ГА. Звыш праграмы—кіно-хроніка № 47

АМЭРЫКАНСКІ БАЯВІК
"Электрычнае крэсла"
 Звыш праграмы—хроніка Белдзяржкіно № 46.

Ад аўторка, 8-га студзеня
"Бязьбілетны пасажыр"
 з удзелам ОСІ ОСВАЛЬДА.

Вячэрнія сэансы для дарослых
"Удалы скок" Намедыя ў 6 частках.
 Звыш праграмы—кіно-хроніка «Совкіно» № 60.

Дзіцячы фільм вытворчасці «Белдзяржкіно».
"Жывыя дамы" у 5 частках.
 Звыш праграмы—кіно-хроніка «Совкіно» № 61.
 Штодзень 2 сэансы: 3 в пал. 1 5 гадз.
 Цана білета—15 к.

Ад аўторка, 8 студзеня
 НЯМЕЦКІ МАСТАЦКІ БАЯВІК
ЧЭМПІЁН СЪВЕТУ Драма ў 7 частках.
 У галоўнай ролі КСЕНІЯ ДЭСЬНІ.
 Каса—ад 5 гадз. увечары.

ХТО ЯШЧЭ НЕ ПАПІСАУСЯ?

Пасьпяшэцца здаць падпіску на газэту **"ЗВЯЗДА"** на 1929 год.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:
 у Менску: Газоўнай канторай газэты «ЗВЯЗДА», —Савецкая, 63, 3-ці паверх—штодзённа ад 9—5 гадзін, упоўнаважанымі газоўнай канторы «Звезда»;
 у правінцыі: Усім аддзяленьямі Белдзяржвыдавэцтва, аддзяленьямі «Літвесты» і «Правда», кіўскім контрагентна друку і ўсім паштова-тэлеграфным канторамі.

Падпісчыкі даатрымліваюць усе №№ „ЗВЯЗДЫ“ з 1 студзеня

Прымо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ога гадзіны дня.

ПАДПІСВАЙЦЕСЯ НА 1929 ГОД НА ГАЗЭТУ
„ЧЫРВОНАЯ ПОЛАЧЧЫНА“
 орган Полацкага Аіругному КП(б)Б і Акравыканному.
 Газэта выходзіць два разы ў тыдзень (у сараду і суботу).
 ГАДАВЫЯ падпісчыкі «Чырвонай Полаччыны» у 1929 годзе атрымаюць наступныя дармовыя дадаткі: бібліятэчку па сельскай гаспадарцы, 2 літаратурна-мастацкіх зборнікі, адручаны календар на 1929 г., 4 літаратурна-мастацкіх дадаткі, 5 партрэтаў правадыроў рэвалюцыі.
 ПОЎГАДАВЫЯ падпісчыкі атрымаюць: 1 літаратурна-мастацкі зборнік, літаратурн. дадаткі, 3 кніжкі па сельскай гаспадарцы, 4 партреты правадыроў рэвалюцыі.
 ТРОХМЕСЯЧНЫЯ падпісчыкі атрымаюць: партреты правадыроў рэвалюцыі і літаратурна-мастацкія дадаткі.
Падпісная цана на „Чырвоную Полаччыну“:

Для вёскі:	Для гораду з настаўкай на дом:
На год—2 руб. 50 к.	На 1 год—3 р. 10 к.
> 6 мес. 1 руб. 30 к.	> 6 мес. 1 р. 60 к.
> 3 мес. — 70 к.	> 3 мес. — 85 к.
> 2 мес. — 50 к.	> 2 мес. — 60 к.
> 1 мес. — 25 к.	> 1 мес. — 30 к.

Адрас канторы і рэдакцыі «Чырвонай Полаччыны»: гор. Полацак, вугал вул. Войкава і Вароўскага, д. № 16/12.

ПРОВОЛОКУ ПРУЖИННУЮ
 Разм. 0,89, 1,83, 2,11, 2,7, 2,77, 3,4, 9,5, 3,76, 4,19, 7,21.
—) ЛЕНТОЧНУЮ СТАЛЬ (—
 Разм. 1—13, 1,24×24, 1,55×30
ПОКУПАЕТ ЗАВОД Карла Маркса.
 Допускаецца гезначительное отклонение от перечисленных размеров.
 Предложения образцами (2 метра) направлять в отд. снабжения завода
 Адрес: Ленинград Пр. Барла Маркса, № 78-80, № тел. 612-03.

ЗВЯЗДА

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

НА КЛІШЭ

ШТРЫХОВЫЯ ТОМАВЫЯ—СЕТКА—РАБОВЫЯ

МАСТАЦКАЕ ВЪКАНАНЬНЕ РЪСУНКАУ

3 ЗАКАЗАМІ = ЗВАРОЧВАЦЦА
 у Галоўную кантору газэты **„ЗВЯЗДА“** МЕНСК, САВЕЦКАЯ, №63, 3-ПІ ПАВЕРХ.

ПАРТРЭТН. ГРАВЮРН. ПЛЯН. СХІМЫ. ФАКСІМІЛЕ. ЭТЫКЭТЫ. ЦЭНЬНІКІ. ВОКЛАДКІ. ВІКЭТКІ. РЭКЛАМНЫЯ ПЛЯКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

ЧЕРТЕЖНОЕ
 ИСКУССТВО изучайте по курсу САМОУЧИТЕЛЮ.
 составлен по методу известн. франц. проф. Ж. Мартена и друг. известн. источн. В кн. 273 стр. 290 черт. Сост. инж. Мишин О пер. и. 2 р. 75 к. Москва, ул. Герцена, 31-29 Кооп. Т-ву „Современник“

ПИСАТЬ ЧЕТКО и КРАСИВО
 можно быстро научиться, приобрести „Руководство по исправлению почерка“ М. Я. Калмыкова. Полный общедоступный курс с 2.0 упражн., доп. и испр. изд. 1928 г. Цена 1 руб. 75 коп. с пересылкой МОСКВА, ул. Герцена, 31-29 Кооп. Т-ву „СОВРЕМЕННОК“.

ТРЕБУЕТСЯ КОМНАТА
 (БЕЗ МЕБЕЛИ)
 — для одинокой иностранки — вблизи центра.
 Предложения адресовать: кантора газэты „Звезда“, отдел объявлений, для А. Р.

Згубленыя і ўкрадзеныя дакументы

- пiчыць несапраўднымі:
- Асавовая кніжка Мадкевіча К. М. ва № 7, выд. Лепельскім РВК. 251
 - Вучотна-конская кніжка Мадкевіча К. М. ва № 8638, выд. Лепельскім РВК. 252
 - Членскі білет ва № 15883 Комара В., выд. Смалявіцкім райкомам Рабземлеса. 253
 - Паявая кніжка Назарвіча С., выд. Лепельскім спажывецкім т-вам ва № 946. 254
 - Вучотна-конская карта Гільчанко М., выд. Расонскім РВК. 255
 - Лекавая кніжка Котава Л. Г., выд. Мелстрахкасай 906
 - Каапэрац. кніжка Кукаса А. Г., выд. МЦРК 907
 - Пашпарт Жабінскай Ю., выд. Мінск. мліцыйяй 908
 - Пансіённая кніжка Жабінскай Ю., выд. Менакрсабзам 909
 - Каапэрац. кніжка Савкевіча І. К. выд. МЦРК 910
 - Членскі білет № 4718 Высоцкага І. В. выд. сувязм саўгандальслужачым 911
 - Каапэрац. кніжка Лабанава В., выд. МЦРК 912
 - Каапэрац. кніжка Кансторума І. С., выд. МЦРК 913
 - Каапэрац. кніжка Смольскай Ч. Я., выд. МЦРК 914
 - Каапэрац. кніжка Чарток Е. С. выд. МЦРК 915
 - Дэпрывуц. кніжка выд. Гораккай прызыўн. камісіяй, дублікат чл. білета саюзу рабземлеса Бермана Я. М. 916 917
 - Каапэрац. кніжка Рубіна П. С., выд. МЦРК 919
 - Каапэрац. кніжка Рубіна М. С., выд. МЦРК 920
 - Каапэрац. кніжка Гасіаўскага С. М., выд. МЦРК ва № 6931 921
 - Каапэрац. кніжка Гінзбург С. Е., выд. МЦРК 922
 - Членскі білет № 34632 Тамашавіч Я. А. выд. саюзам сельгаслесааб. 923
 - Каапэрац. кніжка Ходаша І. Э., выд. МЦРК 924
 - Пасьведч. літар. ф. № 117, вадіков. кн., выд. І МГУ, членскі білет № 19209 саюзу СГЛР Вігура Г. М. 925-928
 - Пасьведч. ва атрым. дапамогі Чарнаўска Е., выд. Менакрсабзам. 929
 - Біржавыя талоны ва свабодна і студзень м-ца Міхельна Р. Ю., выд. Мелскай біржы праца. 930
 - Вайск. кн. асабов. пасьведч. раваўны білет і чл. білет саюзу чыгувачнікаў Сьмірнова І. М. 921
 - Чл. паволья кн. Фрэймана І. Я., выд. Менселькустырдытам. 932
 - Чл. кн. Гаркаві Г. А., выд. Мелскім

Для удзелу ў якасці даччынаў на сходах працоўных усе алжасныя прапаўнікі остынны, суду, сельдэатва, пракуратуры і калегіі абаронаў, а таксама і пасабныя народныя засядацелі і члены ўрдычных гурткаў.
 Гэтымі працаўнікамі рабіліся даклады на агульных сходах рабочых і служачых ронных устаноў і прадпрыемстваў, на сходах саматушнікаў і на сходах сялян і сельска-гаспадарчых рабочых у саўгасах на тэмы: «рэвалюцыйная законасьць», «пралетарскі суд і яго вадачы», «ролі і значэньне ўдзелу ў судзе парзасядацеляў».
 Выбаршчыкі былі цалком вадвалены дакладамі, задавалі шмат розных пытаньняў аб судабудуўніцтве, аб рэвалюцыйнай законасьці, аб

стала зносіны ў сваім жыцці і ў слабі звычайнай працы в шырокімі масамі працоўных.
 Новы склад парзасядацеляў гаінен в поўнай сьвядомасьцю аднесціся да ўскладзеных на іх працэфнмыі абавязкаў і актыўна дэпамагалі суду ў яго працы. Трэба, каб нарзасядацелі новага складу зьвудляіся на пасяджэньні без спазьнення ў паказаны час, бо несваьчасовая ўўка парзасядацеляў, (што мела месца раней) часта не дазалае суду пачаць разгляд спраў у прызначаны гадзіны. У авьязку в гэтым судовыя пасяджэньні вярдыка зацягваліся да позьняй ночы, прыходзілася адрываць ад неспарэдынай работы і затрымліваць у судзе двасяткі сьведкаў і экспэртаў.
ГРЫГАРЧУК.

КІНО
„Лялька з мільёнамі“
 (Кіно „Культура“)

„Вядліні посьпех у Маскве і Ленінградзе. Аншлаг ў працягу месяца... Вытворчасць Міжрабпом—фільм—крычыць рэклама. Мы прывыклі чакаць ад Міжрабпом—фільму добрай прадукцыі—гэта адна з лепшых нашых кіно-арганізацый. Але „Лялька з мільёнамі“—далёка ня шэдэўр савецкай кінематаграфіі, яна расчаоўвае савецкага глядача, яна зьяўляецца яркім доказам таго, што мы часта трапім влікія сродкі на нікому непатрэбнае глупства.
 Таленавітыя Ігар Ільінскі і В. Фогэль не выратоўваюць фільму, пры ўсім сваім жаданьні яны ня могуць в кіно-недарэчнасьці стварыць каштоўную і мастацкую рэч. Аснова гнілая, сьценарыі нікуды ня вярты—вось у чым бяда „Лялькі з мільёнамі“.
 Мы бачылі шмат вядудалых карцін, шмат недарэчывых сьценарыяў, але такога дзікага, такога пошлага мы даўно ня бачылі.
 Гэроі карціны—два парыскія піжоны і кавотка з шынка на Манматры. Яны ганяюцца за насьледзтвам багатай цёткі, што памерла ў Парыжы і перадала свае мільёны 17-гадовай пляменьніцы, якая жыве ў Маскве.
 Далейшая дзея разгортваецца ў Маскве.
 Масква гасьцінна прымае піжонаў. Парыскія дон-жуаны на вулі-

цах савецкай сталіцы шукюць шчасліваю ўласніцу мільёнаў і радзімкі (прыметы пляменьніцы), прыстаюць да студэнтак, прасьледуюць дзяўчат, шукаючы радзімкі, і вхіто з савецкіх жанчын не дае ім адпору. Дзёўны «рэалізм»!
 Зразумела, у фільме аддана даніна і „ідэялэгіі“. У працёўку парыскім піжонам (Ільінскі і Фогель) даны станючыя тыпы вузаўцаў, сярод якіх і ўласніца мільёнаў Марья Іванова—аб'ект пошукаў парыскіх донжуанаў. Але ўсе яны, апрача Івановай—мёртвыя, хадзюльныя фігуры, а сама гэрэіня Іванова—дичка ўцёкшай белавардзейкі-эмігранткі. Ідэалыны тып савецкай студэнткі!
 Фінал—насьледзтва Івановай зопнула. Жаніхі-піжоны верпаць нягдуачу. Іванова запісваецца ў Зарге з „сымпатычным“ вузаўцам. Гэтага патрабуе „ідэалэгія“. Не бяда, калі яе і за хвост прыцігнеш.
 У заключэньне—дурнейшая сэнтэньця ў вузаўскай насьваенгэзале: „Мільённае насьледзтва лопнула, але затое Маруся атрымала вузаўскую ступэндэю“.
 Мэраль—не ганіся за „буржуазнымі“ мільёнамі, будзь здаволена, як Іванова, малым. Натое ты савецкая грамадзянка.
 „Умри, Донис, лучше не придумаешь“.
 В-ў.

Бібліяграфія
 В. Біанкі.—Лясныя хаткі
 БДВ, 1928 г., ст. 20, п. 15 кн. Назва кніжкі ня вусім адповядае яе вмести. У кніжцы, у якой у мастацкай форме даюцца дзіцяці першапачатковыя веды аб птушным сьведе, даем прастаўнікі лясных, водных і палывых птушак. Кніжка вадліваа вельмі добра і яе можна сьмела раіць як нашам педагогам для школьных бібліятэк, так і бацьком для пакудкі яе для сваіх дзяцей.
 Кніжка выпущена на рэзьвельу! „Бібліятэка школьніка“. Гэтал досыць тумавнал назва не паказана, для дзёпей якога ўзросту яна прызначана. Кніжка добра падходзіць для дзёпей 1-3 году навучаньне і для дзёпей дашкольнага ўзросту, ваят больш для аюшнх. Таму у ваюгу добрае вылавьне граба было-б унесці некаторыя ваджыя зьмены, а ўласна: надрываваць больш буйным шрыфтам і ўпрыгожыць ка яровымі малюнкамі. У такім выглядзе яна было-б яшчэ больш дапасавана для дзёпей дашкольнага ўзросту, а ў гэтым, як і ваюгу у двідчай літаратуры, адчувваецца надта вострая патрэба.
 Цана кніжкі—15 кап.—не такая ўжо вадліка, але ўсё-ж, пры выданьні ўтым выглядзе, як бодь,—цану треба было-б зьменшыць да 10-12 кап.
 В. Г.

Пасяджэньне Кастрычнік. РК МОПР'у
 — У суботу, 12 студзеня, а 6 з пал. гадз. увеч., у памяшканьні аіругному МОПР'у (Савецкая 87) адбудзецца пасяджэньне Кастрычнік'юнага РК.
 На пасяджэньне павінны зьявіцца для інфармацыі аб ходзе кампаніі раўонія ачэйкі: ЦРК, шклозавод „Пралетары“, Белкаапсаюзу, ЦК КП(б)Б, банкаўскіх устаноў і ЖАНТ'у № 1.
 Просьба да членаў прэзыдыуму і ўпаўнаважаных ад ачэйкі зьявіцца зваьчасова